

Izdaja upravni odbor
Železarne Ravne

Ureja uredniški odbor

Jože Delalut, Franc Fale,
Alojz Janežič, Ivo Kohlen-
brand, Marjan Kolar, Fran-
čiška Korošec, Jože Sater

Odgovorni urednik:

Marjan Kolar

Tel. 86 030, int. 304

Tisk: CP Mariborski tisk
Maribor

Na slavnostni seji sprejet akcijski program za l. 1970

26. februarja je bila v domu železarjev slavnostna seja delavskega sveta tovarne v počastitev 20-letnice samoupravljanja v železarni Ravne. Udeležili so se je poleg članov DST in UO člani prvega delavskega sveta, predsedniki vseh dosedanjih delavskih svetov in upravnih odborov, gostje iz Ljubljane, Jesenic in Štor, predsednik skupščine občine Ravne ter predstavniki družbenopolitičnih organizacij.

Predsednik DST Franc Hrastnik in generalni direktor slovenskih železarn Gregor Klančnik sta orisala razvoj našega samoupravljanja ter rast tovarne in kraja. Članom prvega delavskega sveta ter predsednikom vseh dosedanjih delavskih svetov in upravnih odborov pa so bila podeljena spominska darila.

Je pa delavski svet na seji potrdil tudi akcijski program železarne za leto 1970, ki ga je podal direktor Klančnik in ga objavljamo v celoti.

1. **Izkoriščanje osnovnih sredstev** je temeljni pogoj rentabilnosti proizvodnega procesa, čista realizacija pa je najbolj realno merilo delovnega dosežka, zato moramo z boljšim angažiranjem sredstev za delo povečati mesečno proizvodnjo in dvigniti prodajo izdelkov, tako da bo v letu 1970 realizacija dosegla 420 milijonov din. Dosežek v januarju, 34,5 milijonov din, dokazuje realnost te zadolžitve.

2. **Produktivnost dela** je merilo sposobnosti, prizadevnosti in organiziranosti, pogoj primernih osebnih dohodkov in konkurenčnosti tovarne. Ker v primerjavi s sorodnimi podjetji zaostajamo, je treba v letu 1970 produktivnost dvigniti vsaj na 118.000 din realizacije na zaposlenega.

Tej zadolžitvi je treba prilagoditi:

— politiko sprejemanja in strukturalnega izboljševanja delovnega sestava zaposlenih,

— politiko nagrajevanja in napredovanja v prid produktivnejšim in ustvarjalnejšim delavcem,

— prizadevnost za skrajšanje delovnega časa,

— organizacijo notranjega blagovnega prometa in medsebojnega oskrbovanja za dosego kontinuiranega tehnološkega procesa,

— specializacijo proizvodnje z obema organizacijama združenega dela — železarno Jesenice in železarno Štore.

3. **Koeficient obračanja obratnih sredstev** je merilo oplemenitenja kapitala. Naši dosežki na tem področju so skromni, zato moramo s stanjem optimalnih zalog in znižanjem vezave pri kupcih na največ dvomesečni obseg realizacije koeficient v letošnjem letu dvigniti vsaj na 2,1-kratni obrat angažiranih obratnih sredstev.

4. **Rentabilnost proizvodnje** je pogoj akumulativnosti tovarne. Z znižanjem neuspele proizvodnje, povišanjem izplena, varčevanjem potrošnje in selekcijo naročil je treba zagotoviti vsaj 25 milijonov din presežka dohodka.

5. **Nabavo nove opreme** od strojev do instrumentov in drugih investicijskih naložb je vršiti le s predhodno izdelano pismeno ekonomsko utemeljitvijo, s katero bo dokazana potreba, donosnost in zagotovljena sredstva ter sprejeta obveznost, od kdaj bo nova naprava služila svojemu namenu.

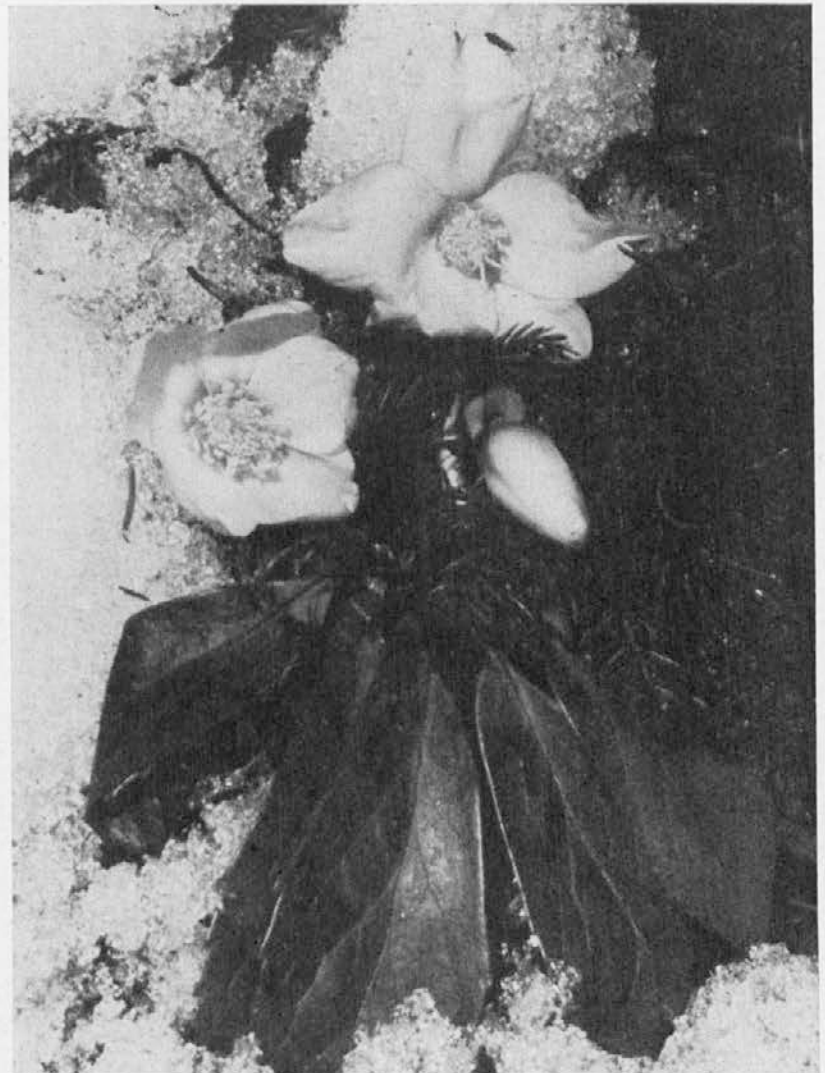
Naložbe, ki presegajo vrednost 100.000 din, ne glede na to, ali se zanje uporabi

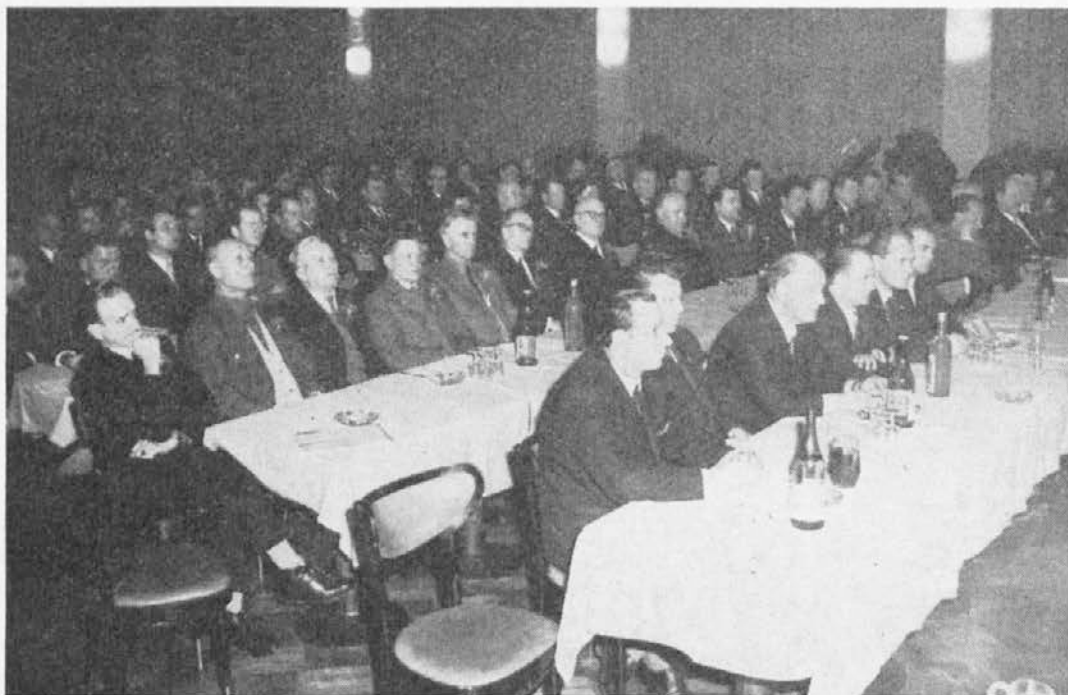
IZ VSEBINE

8. marec — dan žena — Z zasedanja delavskega sveta — Kako je z uvedbo skrajšanega delovnega časa — Višja stalna vrednost obračunske enote — Sklepi upravnega odbora — Delovni in akcijski program organizacije ZK naše tovarne — Problematika proizvodnje in vzdrževanja — Ponovni razpis nagrad za boljše delo — Zaveštno dajanje za šport in kulturo — Podelitev sindikalnih plaket — Kulturna kronika — Športne vesti

Pomlad prihaja

Foto: R. Vončina

Prvi parlament ravske železarnice

dolgoročni kredit ali lastni skladi, odobrava kolegij oziroma v prihodnje poslovni odbor.

Manjše naložbe, načelno odobrene v investicijskem načrtu, bodo odobraval vodje sektorjev.

6. **Modernizacija poslovanja** z uvedbo sodobnih metod zasledovanja tehnološkega postopka je pogoj mehanizma tekočega prikazovanja poslovnega uspeha v obliki presežka dohodka, zato je v letošnjem letu treba nadaljevati z vpeljavo novejših organizacijskih sistemov.

7. **Srednjeročni načrt** razvoja je predvidevanje poslovanja v prihodnosti, zato ga je treba usklajeno z drugima dvema organizacijama združenega dela za našo tovarno izdelati najkasneje do 30. junija 1970.

Predlog načrta je treba izdelati tako, da bo tovarna ob sklenitvi prvega kroga integracijske uskladitve z relativno majhnimi dodatnimi naložbami v osnovna sredstva in z ureditvijo obratnih sredstev do leta 1972 dosegla lastno kreditno sposobnost.

Nadrobne zadolžitve po tem programu izdelala kolegij.

Zahteva tega akcijskega programa ni lahka, a je brez dvoma dosegljiva. Naša železarna ima trdne temelje in že zgrajeno nadgradnjo, ki bo z dodatno opremljenostjo nudila nam in prihodnjim rodovom varnost obstoja.

»Kar lahko storiš danes, ne odlašaj na jutri,« velja tudi za nas, zato moramo že v sedanjem času visoke konjunktore izkoristiti možnosti za doseganje višje poslovne kondicije. Kdo drug kot tisti, ki smo za to pooblašteni, naj skrbi za sedanost in prihodnost prebivalstva naših krajev. Prav to predstavlja akcijski program letošnjega leta.

O ŽENSKAH

Ženska je kraljica sveta in sužnja želje.
Balzac

Pri ženskah je vse srce, tudi glava.
Richter

Najboljša ženska je tista, o kateri se ne govori ne dobro ne slabo.
Tukidid

8. marec - dan žena

Najlepše bi bilo ob dnevu žena iskreno voščiti sodelavkam z rožami in stiskom rok ter ne omenjati več zgodovine ženskega vprašanja, če ne bi bili odsevi te zgodovine tudi v našem vesoljskem stoletju še vedno navzoči. Dva sta poglobljena greha svetovne zgodovine do žensk — poniževala jih je na nivo delovnih živali in strojev in obravnavala jih je kot predmet zabave. Ko bi kdo opisoval preteklost glede na to, kakšno veljavo so kdaj ženske imele, bi bile razlike med posameznimi obdobji silno majhne.

Svetnice in čarovnice, tu in tam kakšna vlačugarska kraljica ali kraljevska metresa — to je v dolgih tisočletjih vse. Šele v prejšnjem stoletju se je začelo počasi svitati, šele socialistične revolucije po svetu pa so ženam zagotovile enakopravnost.

Toda — ali je ženska pri nas res že popolnoma enakopravna in ali to more biti, dokler se poprečni življenjski standard ne dvigne mnogo više? Vemo, da na odru mednarodne politike lahko nastopa samostojno in neodvisno le tista država, ki ima lastno, močno gospodarstvo. Koliko je v družinah — teh celičnih, atomskih državah — drugače?

Razmeroma precej enakopravna je lahko možu izobražena žena z lastno službo in lastnim osebnim dohodkom, dosti manj pa klasična gospodinja in mati brez svojega poklica in zaposlitve. Pa tudi zaposlena žena v družini možu danes še ni enakopravna in mu še dolgo ne bo.

Kaj čaka možkega, ko se vrne iz službe, kaj žensko? Bo možki začel kuhati kosilo, pospravljati, skrbeti za otroke, prati, likati in šivati? Bo šel nakupovat in pripravljat večerjo? Za dan žena — morda, drugače pa ne. Torej mora vse to vsak dan, ko pride s šihla domov, z novim šihom opraviti žena.

Če tega ne bi opravljala, če bi se sklicevala na enakopravnost, bi v naši enakopravni družbi nujno nastala zmeda in nered.

Zavestno in prostovoljno torej žene vsak dan opravljajo dva šihla, zavestno so se marsikdaj prisiljene odpovedati javnemu delu ter funkcijam v družbenopolitičnih organizacijah, ker žal objektivno zdaj drugače še ne more biti.

Zato pa smo dolžni ženam več kot le nekaj rož in lepih besed. Izreči in tudi dokazovati jim moramo priznanje in zahvalo za

Ženam in dekletom

Delovni in akcijski program organizacije ZK naše tovarne

Dne 4. februarja letos se je sestel sekretariat organizacije Zveze komunistov naše železarne. Na podlagi sklepov, ki so rezultat poročila in razprave letne konference organizacije ZK naše železarne, in drugih nalog, ki jih bomo morali opraviti na raznih področjih dela in poslovanja v naši tovarni, je sekretariat sprejel svoj delovni in akcijski program za letošnje leto. Program je bil že obravnavan in potrjen na sestankih članov ZK naše železarne. Poleg političnega in organizacijskega področja zajema tudi področje gospodarjenja v naši železarni. To pa pomeni, da naj bi pri izvajanju zastavljenih nalog in ciljev poleg članov ZK sodelovali prav vsi zaposleni, zato s programom, ki je bil sprejet, seznanjamo vso delovno skupnost.

1. S prizadevanjem vse delovne skupnosti smo ob ugodnih tržnih razmerah pokrili leta 1968 nastalo izgubo in ustvarili tudi določen ostanek dohodka, ki nas lahko spodbuja pri našem delu v bodoče. Kljub temu pa so pred nami še težka leta, zlasti leta 1970, 1971 in 1972. V tem obdobju moramo odplačati večji del kreditov, skrbeti pa tudi za ustrezno rast OD in rast splošne potrošnje. Zato moramo pri svojem delu v bodoče vložiti vse napore in prizadevanja za čim boljše poslovne uspehe tovarne. Zavedajoč se dejstva, da dobri gospodarski uspehi pogojujejo ugodno politično vzdušje med delovno skupnostjo, moramo za dosego tega namena:

— Doseči čim večjo produktivnost dela. Do kraja izkoriščati proizvodna sredstva in dvigati finalizacijo naših proizvodov predvsem v sklopu mehanskih obratov.

— Skrbeti moramo za potrebno delovno in tehnološko disciplino ter prilagajati proizvodnjo in organizacijo proizvodnje sodobnim zahtevam, zato bomo podpirali vsa prizadevanja za izboljšanje notranje organizacije dela (uvedba elektronskih računalnikov, strojna obdelava podatkov itd.)

— Skrbeti moramo za čim nižje proizvodne stroške, čim boljše kvaliteto naših proizvodov in doslednejše izpolnjevanje pogodbenih obveznosti.

— Skrbeti moramo za čim manjše zaloge tistega reprodukcijskega in drugega materiala, ki ga lahko v vsakem času nabavimo.

2. Nelikvidnost predstavlja poseben problem. Tako Združeno podjetje slovenske železarne kakor tudi naša železarna imata velike težave zaradi skoraj stalne nelikvidnosti. Iskati bo zato treba vse oblike in metode za izboljšanje likvidnosti. Zato bomo:

— preko uprave tovarne in strokovnih služb zahtevali selekcijo vseh dolžnikov, ki nam dolgujejo pomembnejše zneske, zahtevali pa od vodstva tovarne tudi vode-

nje take komercialne politike, ki bo pomagala odpravljati nelikvidnost.

3. V železarni se mora nadaljevati proučevanje kadrovske politike, predvsem pa zboljšanje kvalifikacijske strukture zaposlenih. Zato je treba:

— nadaljevati s štipendiranjem nadarjene mladine na vseh šolah,

— uvesti v tovarni evidenco najbolj nadarjenih učencev zadnjih dveh razredov osnovnih šol na območju koroške regije in najboljših dijakov na gimnaziji na Ravnah,

— samoupravnim organom je treba predlagati korekturo osebnih dohodkov pripravnikov, ki morajo biti taki, da bodo stimulatивно vplivali na študij in na že zaposlene v podjetju,

— v poklicno šolo in dveletno šolo za priučevanje je treba v šolskem letu 1970/71 vključiti še več učencev, predvsem pa skrbeti za nadaljnje vključevanje ženske mladine,

— predlagati samoupravnim organom tovarne, da se letos poleg ustanovitve oddelka višje šole za organizacijo dela iz Kranja organizirajo tudi druge ustrezne oblike dopolnilnega izobraževanja,

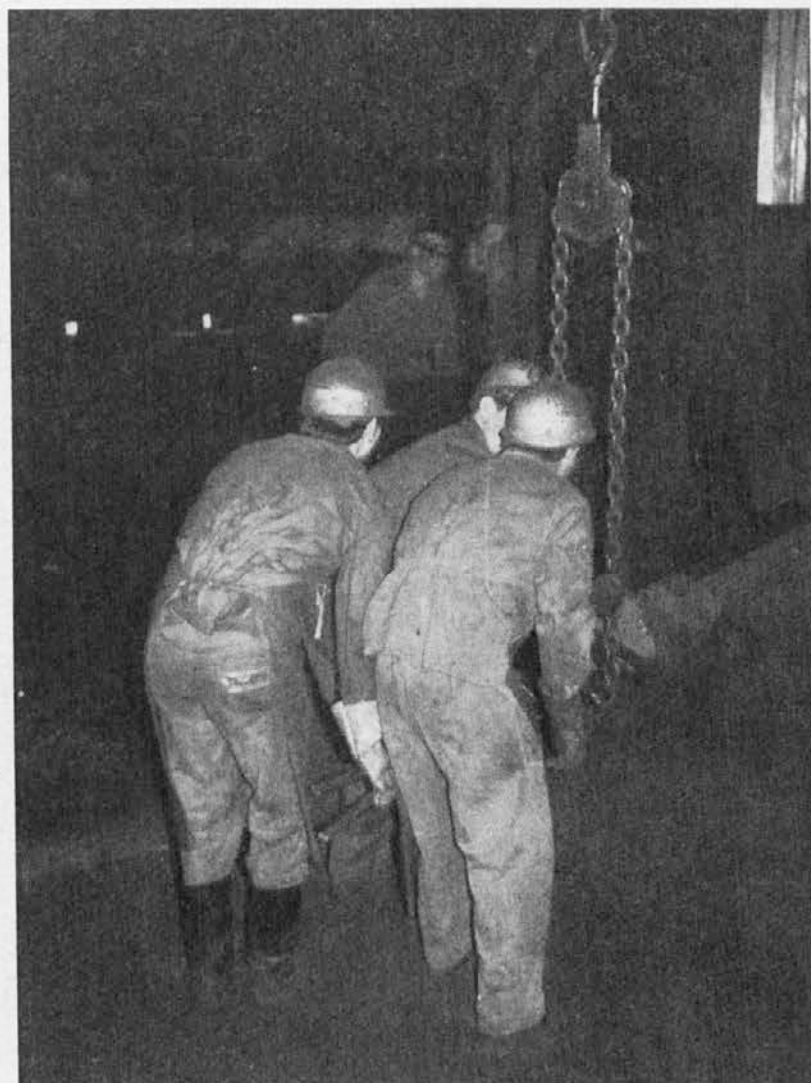
— potrebno bo prek za to odgovornih strokovnih služb vzdrževati stike z vsemi delavci, ki so že bili zaposleni v naši tovarni in so trenutno na odsluženju vojaškega roka ali pa so na delu v inozemstvu,

— predlagati je treba upravi podjetja, da se v tovarni čimprej izdela perspektivni program potreb po kadru za daljše obdobje.

4. Pravična delitev OD na temelju osebnega prizadevanja vsakega posameznika in poslovnega uspeha tovarne kot celote mora biti ena od pomembnih nalog organizacije ZK naše tovarne. Zato bomo prek uprave podjetja in samoupravnih organov predlagali za zagotovitev tega cilja potrebno korekturo pravilnika o delitvi OD. Vprašanje cenikov in kodeksov del je posebno vprašanje, ki ga bo treba sistematično reševati v skladu z organizacijo posebne službe za OD.

5. Na področju stanovanjske izgradnje so bili samoupravnim organom že posredovani nekateri predlogi. Ker bo v bližnji prihodnosti treba izprazniti stanovanja v stanovanjskih hišah Pod gradom, ki so v neposredni bližini tovarniških objektov, bomo zato predlagali samoupravnim organom, da pri razporeditvi ostanka sklada skupne porabe po zaključnem računu iz lanskega leta zagotovijo vsaj del finančnih sredstev. Podpirati pa bo treba tudi načrtno individualno gradnjo stanovanj ter v okviru finančnih možnosti nuditi kredite, za katere pa je določiti čim bolj objektivna merila.

6. Izumiteljstvo in racionalizatorstvo je v naši železarni sicer precej razvito, vendar še vedno ne dovolj. Zato moramo izumiteljstvu dati večji pomen in ga ustrezno publicirati. Bolj kot doslej je med člani delovne skupnosti treba gojiti racionalizatorstvo. Zato ne smemo biti premalenkost-

Trojka

Foto: M. Ugovšek

njihovo vsakdanje delo, v čestitki ob njihovem prazniku pa naj bo izraženo še vse spoštovanje, da ga opravljajo tako dobro.

m. k.

ni, ko gre za določevanje nagrad, ker je racionalizatorstvo za tovarno koristno.

7. Po uspešni izvedbi referendumu meseca septembra lani je iz slovenskih železarn nastalo Združeno podjetje slovenske železarne. V samoupravnih organih — delavskem svetu in poslovnem odboru — združenega podjetja bomo člani ZK zagovarjali:

— taka stališča, ki so v interesu vseh treh delovnih skupnosti železarne Jesenice, Ravne in Štore,

— preudarno in realno delitev proizvodnega programa med vsemi tremi slovenskimi železarnami,

— nudili potrebno pomoč pri reševanju vseh problemov in težav, ki se pojavljajo pri tako velikem podjetju.

8. V okviru finančnih možnosti bomo samoupravnim organom tovarne predlagali nudenje finančne pomoči pri urejanju in reševanju skupnih problemov na področju krajevne skupnosti, zlasti na področju komunale, šolstva in zdravstva.

9. Komunisti železarne Ravne se zavedamo moči našega humanega in na demokratičnih načelih zasnovanega samoupravnega sistema. S še večjim uveljavljanjem v vseh organih upravljanja tovarne in družbenopolitičnih organizacijah bomo izdatneje prispevali svoj delež k napredku tovarne in kraja. V tovarni bomo zato zagovarjali tak statut, ki bo v skladu z ustavnimi spremembami šel v širino in globino resničnega samoupravljanja, in zahtevali, da se bodo samoupravni akti tovarne prilagajali sistemu in obliki višjega in razvitejšega samoupravljanja.

10. Zavedajoč se, da je dobro obveščanje eno od pomembnih sredstev za dobro vzdušje med delovno skupnostjo, bomo iskali nove izpopolnjene oblike in metode obveščanja in skrbeli za to, da se zlasti člani ZK več angažirajo na neposrednem ustnem obveščanju.

11. Prizadevali si bomo, da bomo sproti odpravljali napake in nepravilnosti, ki se pojavljajo v vsakodnevnem življenju kot posledica hitrega razvoja tovarne in dinamičnih družbenih dogajanj nasploh. Zato bomo:

— v raznih konfliktnih situacijah takoj reševali probleme in nepravilnosti ter hitro reagirali na vse, kar nam lahko pokvari politično situacijo in povzroči težave,

— prek tehniškega sektorja in članov ZK bomo z namenom boljšega dela in poslovanja skrbeli za pravilno sodelovanje med obrati. Osnovni namen mora biti poslovni rezultat cele tovarne, zato je treba temu podrežati ozke interese posameznih obratov.

12. S poglobljenim političnim delom bomo v življenju praktično uveljavljali resolucije in sklepe vseh organov ZK, ki se zavzemajo za našo suverenost, neuvrščeno, samostojno in neodvisno pot samoupravnega socializma ter našega družbenega napredka.

Od komunistov naše železarne bomo zahtevali več sodelovanja v samoupravnih organih, družbenopolitičnih in telesnovzgojnih organizacijah. Posebna skrb bo namenjena dobremu delu sindikalne organizacije in zvezi mladine.

13. Samoupravnim organom bomo predlagali, da v okviru razpoložljivih finančnih sredstev podpirajo telesnovzgojno in kul-

turnoprosvetno dejavnost v skladu z njihovo množičnostjo in prizadevnostjo.

14. Več bomo morali napraviti za spremenjenih, predvsem mladih članov v organizacijo ZK. Pri tem upravičeno pričakujemo tudi pomoč sindikalnih podružnic in mladinske organizacije tovarne.

Objektivno so dane možnosti, da v letošnjem letu — letu pomembnih jubilejev, povišamo število članov na 10 % vseh zaposlenih.

15. Skrbeli bomo, da poglobimo humane odnose med komunisti in vsemi člani naše delovne skupnosti. V ta namen bomo:

— prek za to ustreznih strokovnih služb predlagali izdelavo analize najtežjih so-

cialnih primerov članov naše delovne skupnosti,

— samoupravnim organom in ustreznim strokovnim službam bomo predlagali ukrepe, ki so pomembni za čimbolj človeške in humane odnose med zaposlenimi — sožalje svojcem ob smrti člana naše delovne skupnosti, zahvale sodelavcem, ki gredo v pokoj, za njihovo dolgoletno delo itd.

16. V zvezi s proslavo 350-letnice tovarne in 25-letnice osvoboditve bomo predlagali upravi tovarne in samoupravnim organom, da se pripravijo predlogi za odlikovanja večjega števila zaslužnih in prizadevnih članov naše delovne skupnosti.

-et

Z zasedanja delavskega sveta

Osnovna točka dnevnega reda na zasedanju je bila namenjena razpravi o zaključnem računu za lansko leto za naš počitniški dom v Portorožu in železarno. Delavski svet pa je razpravljal in potrdil še predlog pravilnika o izdelavi in ocenitvi strokovnih elaboratov, predlog števila pripravnikov, ki naj bi jih v železarni zaposlili letošnje leto, in bonifikacijo.

Za počitniški dom je bilo povedano, da je lani zaključil poslovanje s pozitivnim rezultatom in ustvaril 31.777,92 din dohodka. Boljši poslovni rezultat je bil dosežen zato, ker smo z Gradisom sklenili pogodbo, da v našem domu izven sezone stanujejo in se hranijo njihovi delavci, ki delajo na gradbišču v Portorožu. Ne samo da so tako zasedene kapacitete doma, ampak Gradis krije tudi za to obdobje stroške porabe električne energije in vode ter osebne dohodke upravnika in dveh delavk doma.

V razpravi o rezultatih ankete, ki jo je izvedel TO sindikata med zaposlenimi, ki so lani letovali v našem domu, pa je bilo potrjeno, da je del vzrokov za pripombe tudi že v dotrajanih osnovnih sredstvih in pomanjkljivosti opreme počitniškega doma. Če se bomo v železarni odločili, da v okviru počitniškega doma obdržimo naše sedanje pozicije, potem bodo za to potrebna tudi finančna sredstva. Zato je bilo predlagano, da se ostanek dohodka, ki ga je ustvaril počitniški dom, ne prenese na železarno, ampak v celoti knjiži na poslovni sklad doma in porabi za njegove potrebe.

Poročilo o poslovanju železarne je vsebovalo splošni in posebni del ter ugotovljeni finančni rezultat. V splošnem delu poročila je bilo povedano, da smo imeli ob zaključku leta 3493 zaposlenih ali 5,5 % več kot v začetku leta. Od skupnega števila zaposlenih je bilo 3,81 % visoko kvalificiranih, 30,29 % kvalificiranih, 23,68 % polkvalificiranih, in 26,19 % nekvalificiranih delavcev, 1,49 % delavcev z visoko, 0,70 % z višjo, 6,62 % s srednjo in 7,22 % z nižjo strokovno izobrazbo. Poprečno je bilo lani zaradi dopustov, izredno plačanih in neplačanih dopustov ter drugih vzrokov odsotnih z dela 12,47 % zaposlenih. Po starostni strukturi imamo največ zaposlenih med 21 in 40 leti starosti ali 71,16 %. Razlika pa tvorijo zaposleni do 20 in nad 40 let. Največje število zaposlenih ali 77,7 % stanuje na območju občine Ravne na Koroškem, sledita pa občini Dravograd in

Slovenj Gradec. Na področju strokovnega izobraževanja so bili lani opravljeni nekateri premiki. V MIŠ se v poklicni šoli za potrebe železarne izobražuje 176 učencev, na dveletni šoli za priučevanje sta 102 učenca, na drugih poklicnih šolah s periodičnim poukom pa jih je 19. Razen tega je v okviru šolskega centra organizirano dopolnilno izobraževanje že zaposlenih. V TSS oddelku za odrasle je vpisanih 16 delavcev, 90 jih obiskuje prvi in drugi letnik dveletne delovodske šole, v zadnjem razredu poklicne šole za odrasle pa je 30 naših delavcev. Za strokovno izpopolnitev že zaposlenih za posamezne stroke, poklice ali za opravljanje določenih del na delovnih mestih so bili organizirani tudi razni tečaji. Skupno je tečaje obiskovalo 781 zaposlenih ali kar 24,4 % vseh zaposlenih. Tudi število štipendistov smo lani povečali in imamo 50 štipendistov na raznih fakultetah, 4 na višjih šolah in 41 na srednjih šolah. Stroški izobraževanja vključno s štipendijami so lani znašali 945.195,35 din.

Zaradi kršitev delovnih dolžnosti je komisija za ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti in izrekanje ukrepov lani obravnavala 48 primerov. V 20 primerih je bil izrečen opomin, v 17 javni opomin, v 6 zadnji javni opomin, v enem primeru je delavski svet izrekel ukrep izključitve iz železarne, v 3 primerih pa so bili prizadeti oproščeni. Lani se je za 0,92 % povečalo tudi število nezgod. Skupno smo zabeležili 206 delovnih nezgod. Zaradi nezgod smo izgubili 5063 delovnih dni ali 24,6 delovnih dni na eno nezgodo.

Obseg skupne proizvodnje smo od predvidenega v sanacijskem načrtu presegli za 7,7 %, medtem ko je bila blagovna proizvodnja dosežena v višini, predvideni s sanacijskim načrtom. V realizaciji so izdelki 114. panoge zastopani s 53,4 %, izdelki 117. panoge pa s 46,6 %. Surovin in drugega materiala smo lani nabavili za 25,73 % več kot leta 1968, porabili zaradi povečane obsega pa samo za 17,89 % več kot v letu 1968, kar ima seveda za posledico, da smo že itak prevelike zaloge materiala razreda 3 in 5 ponovno povečali. Najbolj se je povečala nabava livarskih priborov in valjev, sledijo pa staro železo, ferolegure, nemetalni dodatki in ognjestalni material. Zaradi splošno znane nelikvidnosti se je močno povečalo stanje naših terjatev, povečal pa tudi obseg obveznosti. Domači

kupci nam dolgujejo 112,307.423,61 din, kar je 58 % več kot v preteklem letu. Tudi naše obveznosti, ki so lani poprečno znašale 42,404.295,00 din, so za 44 % višje od poprečnih obveznosti v preteklem letu. Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev smo imeli ne samo težave s plačevanjem družbenih obveznosti in odplačili kreditov, ki smo jih večkrat plačevali z zamudo, ampak smo si morali kar petkrat najeti premostitveni kredit, da smo lahko redno izplačali osebne dohodeke zaposlenim. Poprečni OD na zaposlenega in mesec so lani znašali 1.167,32 din. Če k temu dodamo še izplačilo iz sklada skupne porabe za letni dopust, potem so OD poprečno na zaposlenega in mesec znašali lani 1.186,34 din. »Ugotovljeni finančni rezultat«, je bilo rečeno, »pa na žalost še daleč ni tak, kot smo ga pričakovali; po periodičnem obračunu za prvih 9 mesecev je bilo ugotovljenega nekaj nad 23 milijonov din dohodka, po zaključnem računu z upoštevanjem odvoda v obvezni rezervni sklad pa znaša ostanek dohodka, s katerim lahko razpolagamo, samo 8,791.296,25 din.«

O vzrokih razlike je bila že širša razprava na upravnem odboru. Ugotovljeno je bilo, da je vzrokov za to več, čeprav je tudi res, da periodični obračun še ni dokončan, ker se navadno v zadnjem trimesečju pojavijo dodatni stroški, ki jih je pri končnem obračunu treba upoštevat. Analiza vzrokov je ugotovila, da se razlike nanašajo na prekoračitve postavke investicijskega in rednega vzdrževanja, prekoračitve zavarovalnih premij, razlike v ceni starega železa, inventurne razlike, prekoračenje posebnih poslovnih stroškov, razlike v teži materiala, ki nastajajo med letom zaradi računskih odpisov, končni obračun pa se opravi šele ob zaključku leta. K tem je treba prišteti še razlike, ki so nastale med planskimi in dejanskimi stroški, in višje stroške poslovanja v zadnjem četrletju lanskega leta. Na višje poslovne stroške so vplivale višje cene starega železa, predvsem pa cene ferolegur, ki so se zaradi konjunktura na svetovnem trgu močno dvignile, jih pa v naši železarni glede na kvalitetni asortiman proizvodnje porabimo kar precejšnjo količino. Del vzrokov slabšega finančnega rezultata so tudi razlike v nedovršeni proizvodnji. Često neuspelo proizvodnjo skrivamo kot nedovršeno proizvodnjo. Pri nedovršeni proizvodnji so vprašanje za sebe izdelki, ki jih v obratih izdelajo več, kot jih je naročil kupec. Teh razlik v količini navadno ni mogoče prodati. V obratih menijo, da je to sicer nekurantni material, dejansko pa za nas predstavlja izmeček, ker za te izdelke ne moremo najti kupca. Pri vzrokih pa ne bi smeli tudi mimo ugotovitve, da se določen izmeček zapelje na pripravo vložka, ne da bi bila za to na razpolago potrebna dokumentacija in sporočeno obratnemu računovodstvu. »Vse premalo«, je bilo poudarjeno, »se zavedamo, da s takimi ukrepi in prikrivanjem proizvodnje železarni ne delamo nobenih uslug, ampak samo varamo sami sebe, in kar je mogoče še hujše, da smo na zaloge, ki jih v resnici ni bilo, plačevali obresti od poslovnega sklada.«

Zmotno je pri nas tudi mnenje, da je dosežen najboljši finančni rezultat takrat, ko je dosežena tudi najvišja realizacija, kar pa ni točno. Finančni rezultat namreč

ni odvisen samo od realizacije, ampak tudi od drugih nastalih stroškov poslovanja ali skratka od dohodka. Ta trditev se je kot točna pokazala prav v zadnjem trimesečju, ko je bila realizacija sicer visoka, vendar so bile nižje prodajne cene, višji pa so bili stroški poslovanja in temu primeren je zato tudi negativni finančni rezultat.

Znano je, je bilo rečeno, da smo poslovno leto 1968 zaključili z izgubo, in da smo se zato odločili, da bomo nekatere dajatve pokrivali na račun lani ustvarjenega sklada skupne porabe. Obveznosti, ki so iz tega naslova nastale, je precej, zato je bilo predlagano, da naj bi se ves ugotovljeni ostanek dohodka knjižil na sklad skupne porabe železarne.

V razpravi je bil predvsem načet problem akutnega pomanjkanja obratnih sredstev, kar ima za posledico, da moramo najemati razne vrste kreditov, za katere plačujemo visoke obresti. Čeprav finančni rezultat ni tak, kot smo ga sicer pričakovali, pa so nekateri diskutanti menili, da je vseeno prav, da smo ugotovili dejanske vzroke pa tudi stanje nedokončane proizvodnje in nekurantnega blaga ter ga razvrednotili na tisto ceno, ki jo na trgu tudi predstavlja. »Bo pa potrebno«, je bilo poudarjeno, »letos v železarni veliko storiti, da bomo odpravili napake in pomanjkljivosti, ki smo jih ugotovili ob analizi letošnjih vzrokov. Potrebna bosta večji red in disciplina na vseh področjih, če želimo, kar moramo, v redu spremljati, zajemati in zasledovati vse stroške. Pri zasledovanju stroškov poslovanja pa bo treba zasledovati tudi porabo vseh vrst energetskih medijev, zato bo potrebno namestiti merilne naprave povsod tam, kjer je za ugotavljanje količine njihove porabe to potrebno.« O nekaterih od teh ukrepov je razpravljal že upravni odbor, zato naj bi o njih spregovoril in jih potrdil tudi delavski svet.

V nadaljevanju zasedanja je delavski svet razpravljajal še o predlogu pravilnika za izdelavo in ocenitev strokovnih elaboratov, predlogu števila pripravnikov, ki naj bi jih letos zaposlili v železarni, in končno odobril predlog bonifikacije. Za pravilnik o izdelavi in ocenitvi strokovnih elaboratov je bilo povedano, da ga je bilo treba izdelati skladno z določili pravilnika o delitvi OD, predpisuje pa postopek in način ocenitve strokovnih elaboratov delavcev, ki so razporejeni v strokovne skupine. Pravilnik predvideva način in višino nagrajevanja mentorjev in cenzorjev, predvideva pa tudi možnosti, da se nagrada dodeli delavcu, ki bo uspešno izdelal strokovni elaborat, ki ima poseben pomen za napredek in razvoj obrata, službe ali podjetja kot celote. O višini nagrade na predlog komisije za ocenitev strokovnih elaboratov odloča upravni odbor. V zvezi s predlogi, ki so bili obravnavani, je delavski svet sprejel naslednje sklepe:

1. Potrdi se zaključni račun in ugotovljeni finančni rezultat počitniškega doma v Portorožu za leto 1969.

2. Odobri se, da se ugotovljeni ostanek dohodka v znesku 31.377,92 din knjiži na poslovni sklad počitniškega doma in porabi za potrebe obnove doma.

3. Potrdi se poročilo o poslovanju železarne v letu 1969 vključno s posebnimi poslovnimi stroški in ugotovljenim finančnim rezultatom, ki znaša:

	din
— celotni dohodek,	500,246.074,36
ki se zniža za poslovne stroške in porabljen sredstva v znesku	377,044.034,67
— dohodek tako znaša	123,202.039,69
razdeli se:	
za kritje pogodbenih obveznosti	15,460.569,26

Do milimetra natančno

Foto: M. Ugovšek

za kritje zakonskih obveznosti	9,072.393,84
za kritje stanovanjskega prispevka	3,829.002,35
za kritje OD	81,453.343,33
v obvezni rezervni sklad podjetja	4,132.734,86
v skupne rezerve gospodarskih organizacij	462.699,80
— ostanek dohodka	8,791.296,25

4. Ves ugotovljeni ostanek dohodka v znesku 8,791.296,25 din se prenese na sklad skupne porabe železarne.

5. Z namenom, da se pri zajemanju osnovnih podatkov in stroškov poslovanja uvedeta večji red in disciplina in da se odpravijo pomanjkljivosti, ugotovljene ob analizi razlik v lanskem letu, se odloči:

a) Vso nekurantno robo je treba od 1. maja 1970 dalje ugotavljati po mesečni dejanski vrednosti.

Do tega časa je treba organizacijsko izvršiti potrebne priprave, kar z za to odgovornimi službami uredi oddelek za organizacijo in študij dela.

b) Samo na podlagi takojšnje dokumentacije o tehtanju ali štetju se lahko prevzema in prodaja ves material — gotova roba in razni odpadki. Zadevo organizacijsko skupno z za to odgovornimi službami uredi oddelek za organizacijo in študij dela.

Poročilo o izvajanju tega sklepa se mora posredovati delavskemu svetu ob polletnem finančnem obračunu poslovanja.

c) Vsa naročila za investicijska dela in nabavo novih osnovnih sredstev morajo prek oddelka za novogradnje, vsa naročila za dela na področju investicijskega vzdrževanja pa prek priprave dela vzdrževalnih

obratov. Nabave se smejo vršiti le v okviru planiranih postavk.

Sklep prične veljati takoj!

d) Pripraviti je treba konkreten predlog ugotavljanja uspehov poslovanja obratov in podjetja ob upoštevanju dobička. Po tem merilu naj bi se gibali OD.

e) Z namenom, da bi bile upravi podjetja in organom upravljanja vedno na razpolago potrebne analize in rezultati poslovanja, je treba kadrovske pojačati APS.

Rok: čimprej!

f) Osnovati je treba delovno grupo, ki bo pospešeno delala na uvajanju visoke mehanografije in s pomočjo pristojnih služb skrbela za ustrezn kader. Delovna grupa mora pri programu uvajanja mehanografije in zajemanja stroškov določiti mesta, na katera je treba postaviti in montirati merilne instrumente za porabo vseh vrst energetskih medijev in poskrbeti, da se čimprej usposobijo in izpopolnijo že obstoječe regulacijske naprave in merilni instrumenti.

Rok: čimprej!

6. Kot sestavni del pravilnika o delitvi OD se potrди pravilnik o izdelavi in oceni strokovnih elaboratov.

7. Potrди se predlog števila pripravnikov za leto 1970. Skupno bo na razpolago 55 pripravniških mest. Od skupnega števila je na razpolago 23 pripravniških mest z visoko, 4 z višjo in 28 s srednjo šolo.

8. V smislu predpisov o deviznem poslovanju se odobri, da naša železarna romunski tvrdki Metalimport prizna bonifikacijo na račun dobavljenega materiala in temu podjetju brezplačno nadomesti 10 ton vzmetnega jekla v vrednosti 1.282,50 dolarjev oziroma 16.031,25 din.

-et

red izmen v proizvodnih obratih bilo naslednje:

Sklop obratov jeklarne

V topilnici naj bi se že uvedeni neprekinjeni delovni čas obdržal tudi v bodoče.

V livarni naj bi se v oddelku čistilnice jeklotitine uvedel sistem neprekinjenega dela na peskalnih komorah, velebratorju, peskanju in grobem čiščenju, medtem ko bi na drugih delovnih mestih še nadalje ostali pri sedanjem sistemu dveh izmen.

V strojni kaluparnici naj bi na livarskih strojih zaradi odvzema jekla uvedli četrto izmeno, drugi stroji pa bi še nadalje obratovali v dveh izmenah. Triizmensko delo naj bi se uvedlo pri peskometu, medtem ko naj bi jedrarna ostala na dveh izmenah.

Sklop TPO

V valjarni naj bi še nadalje, kjer je to že uvedeno, obdržali sistem neprekinjenega dela in sistem štirih izmen razširili še na druga ozka grla, medtem ko bi na drugih delovnih mestih še nadalje ostali pri 3- in 2-izmenskem delu.

V kovačnici naj ostane še nadalje delo v treh izmenah, je pa potrebno razpored prilagoditi tako, da se normalno zagotovi odzvem ingotov iz jeklarne in omogočijo popravila.

V jeklovleku naj bi še nadalje ostalo delo v treh izmenah, le na delovnih mestih, kjer so ozka grla, bi se uvedel sistem neprekinjenega dela.

Sklop mehanskih obratov

Tako v mehanski obdelovalnici kakor tudi vzmetarni naj bi še nadalje ostali na dosedanjem številu izmen.

Sklop vzdrževalno energetskih obratov

Število izmen in delo v obratih tega sklopa bo treba organizirati tako, da bosta normalno zagotovljena potek in organizacija dela tudi za obrate in dela, kjer je uvedeno neprekinjeno delo — štiri izmene.

Takemu razporedu izmen in dela v tovarni pa bo treba prilagoditi tudi delo drugih strokovnih služb.

Komisija sicer meni, da bi zaradi boljše izkoriščanja proizvodnih kapacitet in ekonomičnosti poslovanja bil bolj sprejemljiv 42-urni delovni tednik brez prostih sobot, da pa je skrajšani delovni tednik v naši tovarni treba prilagoditi in uskladiti z delovnim časom v železarnah Jesenice in Štore. V železarni Štore so 42-urni delovni tednik že uvedli s sistemom prostih sobot. Skrajševanje delovnega časa pa s sistemom prostih sobot uvajajo tudi v železarni na Jesenicah. Ob upoštevanju tega dejstva ter predlogov in želja večine zaposlenih se je komisija odločila, da naj bi skrajšani delovni tednik tudi v naši železarni uvedli z uvedbo prostih sobot.

Če se bomo v tovarni za skrajšani delovni teden z uvedbo prostih sobot odločili, pa se bomo morali že vnaprej dogovoriti, da bo včasih, predvsem tam, kjer so ozka grla, ali pa zaradi povečanega obsega naročil, treba delati tudi na dan pripadajoče proste sobote. Temu primerno bomo zato morali spremeniti nekatera določila v naših normativnih aktih, ki se nanašajo na delo prek polnega delovnega časa in način njihovega plačila.

Predlog, ki je posredovan, le v osnovi nakazuje način in možnosti uvajanja

Kako je z uvedbo skrajšanega delovnega časa

Letos meseca aprila poteče zakonski rok, do katerega bi morale vse delovne organizacije preiti na 42-urni tednik. Zakonodajalec je sicer dopustil možnost, da lahko delovne organizacije v upravičenih primerih od republiškega sekretariata za delo zahtevajo podaljšanje tega roka, vendar najdalj za eno leto.

Zaradi bližajočega se roka je zato razumljivo, da je bilo v organih upravljanja postavljeno vprašanje, kako v naši železarni potekajo priprave za nadaljnji prehod na skrajšani delovni čas. Delavski svet je že pred leti sprejel program postopnega skrajševanja delovnega časa, upravni odbor pa je za pripravo predlogov in izvršitev te naloge imenoval posebno delovno skupino. Čeprav je bil program skrajševanja delovnega časa sprejet, tega iz raznih vzrokov, razen prehoda na 46-urni tednik, doslej nismo izvedli. Zato bomo v času, ki nam še ostaja na razpolago, z vsemi potrebnimi pripravami in organizacijskimi ukrepi morali pohiteti.

Delo komisije za skrajšani delovni čas je zato v zadnjem času zelo intenzivno. Razprave o skrajševanju delovnega časa gredo v dveh smereh:

— ali uvedemo v železarni 42-urni tednik brez prostih sobot, kar pomeni, da bi delali po 7 ur na dan,

— ali pa uvedemo 42-urni tednik s prostimi sobotami.

Vse dosedanje razprave kažejo, da večina zaposlenih meni, da je treba uvesti skrajšani delovni tednik z uvedbo prostih sobot. Taka, do zdaj izoblikovana mnenja je komisija tudi upoštevala pri predlogu prehoda na skrajšani delovni čas, ki bo predmet razprave med delovno skupnostjo in posredovan organom upravljanja. Prehod na 42-urni delovni teden pa je pogojen na našo obveznost in prizadevnost, da bi tako letos kakor tudi v bodoče izpolnili z gospodarskim načrtom in akcijskim programom sprejete obveznosti, pogojena pa je tudi zahteva po boljši organizaciji dela, boljšem izkoriščanju delovnega časa, večjem notranjem redu in prisotnosti na delu.

Z uvedbo skrajšanega delovnega časa bi zaradi boljše izkoriščanja dragih osnovnih sredstev kazalo povsod, kjer je to potrebno in možno, uvesti sistem neprekinjenega dela — štiri izmene.

Po predlogu komisije, ki bo služil kot osnova za razpravo, naj bi delo in razpo-

SKLEPI UPRAVNEGA ODBORA

Razen zaključnega računa za lansko leto je upravni odbor posebno točko dnevnega reda namenil še razpravi o rezultatih ankete, ki jo je TO sindikata opravil med zaposlenimi, ki so lani letovali v našem počitniškem domu v Portorožu. Rezultati ankete in odgovori na posamezna vprašanja so bili v celoti že objavljeni v prejšnji številki Informativnega fužinarja. Na upravnem odboru je bilo ugotovljeno, da stanje v našem počitniškem domu ni tako, kot naj bi bilo. Upravni odbor je ugotovil, da so za določene nepravilnosti in napake odgovorni upravnik in drugo osebje doma, da pa bo potrebna tudi ureditev doma in dopolnitev inventarja, za kar pa bomo morali poskrbeti v železarni. Ureditev počitniškega doma, ki je vezana na finančna sredstva, je odvisna od tega, če bomo v bodoče na tem področju, ker se predvideva gradnja novih hotelov in drugih gostinskih objektov, svoje sedanje pozicije še lahko obdržali. Šele potem, ko bi bilo to znano, bi lahko pristopili k pripravi zasnove in predlogov za morebitno adaptacijo in ureditev doma. Čeprav je bila v razpravi razčiščena vrsta spornih primerov, pa upravni odbor samo na podlagi tega ni mogel takoj sprejeti konkretnih odločitev in ukrepov za izboljšanje poslovanja. Zato je sklenil:

— Imenuje se komisija, ki jo sestavljajo: predstavnik TO sindikata, tovariš Franc Tušek kot predstavnik upravnega odbora in Jože Homan, z nalogo da na podlagi rezultatov ankete, ki jo je opravil TO sindikata, poročila o opravljenem finančnem pregledu poslovanja in drugih pripomb ter predlogov za upravni odbor pripravi predlog, kaj bi bilo za izboljšanje poslovanja počitniškega doma treba urediti v tovarni in kaj je potrebno, da uredi upravnik počitniškega doma.

— Pri glavnem projektantu portoroškega področja arhitektu Edu Mihevcu je treba ugotoviti, kaj se po načrtu predvideva, da bo zgrajeno v bližnji okolici našega doma, ugotoviti pa tudi, kaj bi morali storiti v tovarni, da obdržimo v okviru doma sedanje pozicije, nakar bi lahko izdelali zasnovo in predloge za adaptacijo in ureditev doma.

Z ostalih področij dela in poslovanja, ki so bila obravnavana, pa je bilo odločeno:

— Odobri se, da se letos na Ravnah v okviru proslave 350-letnice naše tovarne organizira simpozij kiparjev Forma viva. Naša železarna krije stroške treh kiparjev, ki bodo po predračunu brez materiala predvidoma znašali 33.450 din. Stroške četrtega kiparja krije skupščina občine Ravne, medtem ko se bo za kiparja, ki naj bi delal za Slov. Gradec, skupščina občine Slov. Gradec o tem sama dogovorila z osrednjim odborom Forme vive v Ljubljani in krila stroške.

— Ugodi se prošnji komisije za ženska vprašanja pri TO sindikata in odobri, da se 8. marec, ki letos sovpada z nedeljo, prenese na naslednji delovni dan oziroma se zaposlenim delavkam na račun dneva žena dovoli izkoristiti prosti delovni dan v časovnem obdobju od 9. do 14. marca 1970. Ugodeno je bilo tudi njihovi prošnji za prispevek za delno kritje stroškov organizacije proslave dneva žena in za te namene odobren znesek 1.500 din.

— Potrjen je bil predlog komisije za kadre in delovna razmerja in odobreno, da za našega štipendista Vlada Banka, ki obiskuje 4. razred gradbene šole, za šolsko leto 1970/71 plačamo šolnino v znesku 4800 din, s tem da se za znesek plačane šolnine povečajo njegove obveznosti iz naslova štipendije do naše železarne.

— Na predlog kadrovskega oddelka se je v tovarni zaposlenemu Petru Ferku za dosežene rezultate dela in prekoračenje predpisanih časov dela v času poklicne rehabilitacije odobrila enkratna nagrada v znesku 1465 din. Tov. Peter Ferk je bil po invalidski komisiji ocenjen za delovnega invalida 3. kategorije s pravico do poklicne rehabilitacije. Od 3. februarja do 31. decembra 1969 se je v mehanski obdelovalnici priučeval za strugarja. Ves čas priučevanja je predpisane delovne čase prekoračeval tudi do 30 %. Ker je v času poklicne rehabilitacije prejel OD od komunalnega zavoda za socialno zavarovanje, mu prekoračitve iz naslova zaposlitve ni bilo mogoče izplačati, zato se mu je izplačala v obliki nagrade.

— Na podlagi mnenja komisije za OD se ugodi predlogu vodstva strojnega remonta za razvrstitev delavcev v skupino 8/a. V smislu čl. 19 pravilnika za vrednotenje dela po enotnih osnovah se z veljavnostjo od 1. marca 1970 dalje v skupino 8/a razvrstijo v tem obratu zaposleni: Anton Burja,

Franc Golob, Rudolf Keber, Anton Lačen, Ivan Štruc in Franc Žerdoner.

— Na predlog komisije za OD je bilo odobreno, da se zaposlenim na delovnem mestu teleprinterke pri kvantometru plača delo, opravljeno prek polnega delovnega časa. Iz raznih vzrokov so na tem delovnem mestu pogosti izostanki z dela, zato morajo manjkajočega delavca nadomeščati drugi, na tem delovnem mestu zaposleni delavci. Delovno mesto je ocenjeno s stalno oceno, kar je povzročilo težave, ker delavci, razporejeni na delovna mesta s stalno oceno, praviloma niso upravičeni do plačila dela prek polnega delovnega časa. Delo na tem delovnem mestu pa se mora, ker je vezano na topilnico, redno opravljati v štirih izmenah, zato je plačilo dela prek polnega delovnega časa za čas nadomestovanja odsotnega delavca preostalim na tem delovnem mestu zaposlenim upravičeno.

— Na predlog uprave podjetja se je Leopoldu Lešniku odobrila 10-dnevna strokovna praksa pri firmi RENA v Zah. Nemčiji, kjer naj bi se usposobil za vzdrževanje strojev, ki smo jih v zvezi z uvajanjem sistema georga za naše potrebe nabavili pri tem podjetju.

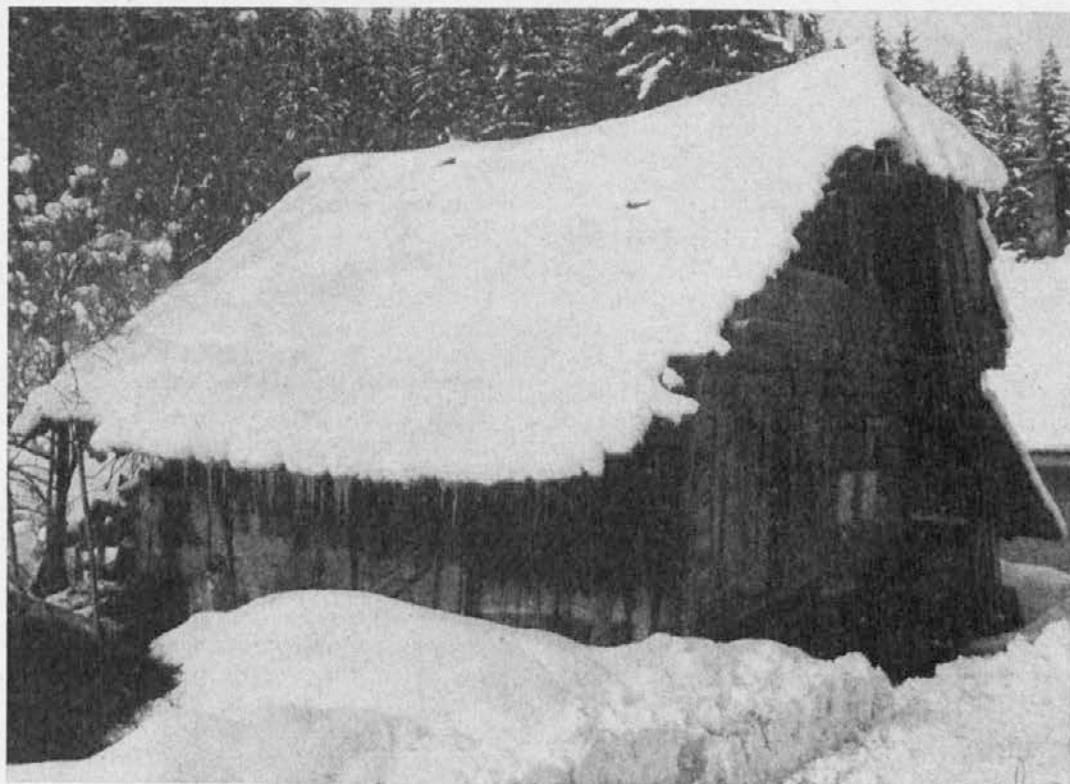
— Upravni odbor je poleg tega razpravljal in odločal še o nekaterih ugovorih zoper izdane odločbe o osebnih dohodkih, o izrednih odsotnostih zaradi študija, razpravljal pa tudi o drugih vlogah in prošnjah, ki so prispele na njegov naslov. O odločitvah, ki so bile sprejete, so bili vsi prosilci pisмено obveščeni.

-et

Daj nam danes

Učitelj: »Zakaj vsak dan molimo: ,daj nam danes naš vsakdanji kruh?' Saj lahko tudi samo enkrat na teden.«

Tonček: »Zato, ker mora biti kruh svež.«

Pri šrotneški žagi

skrajšanega delovnega tednika. Popolnejši predlog uvedbe skrajšanega delovnega tedna pa bo komisija skupno z ustreznimi delavci obratov pripravila za vsak obrat in podjetje kot celoto posebej.

-et

Problematika proizvodnje in vzdrževanja

Vse navpično

Problemi, ki se vse bolj pojavljajo, so mi dali povod, da napišem nekaj misli in predlogov. Pri novogradnjah in nabavi opreme merodajni ljudje vse premalo mislijo na to, da bo te naprave potrebno redno vzdrževati in oskrbovati z novimi orodji. Ko pride do zastoja, pa morajo zastoje reševati obrati, ki sploh niso opremljeni za to vrsto dela ne s stroji, še manj pa z orodji.

Začel bom pri valjarni. Z vgraditvijo srednje proge in nabavo strojev za kalibriranje ni nihče od merodajnih pomislil, da bo za kalibracijo potrebno vzdrževati orodje (nože). To so v glavnem fazonski noži velikih dimenzij, teže nad 20 kg. Rezila so nalotana s trdo kovino.

Vzdrževanje je padlo na orodjarno z brusilnico, ki pa ni opremljena za tako vrsto vzdrževanja. Za vzdrževanje takih orodij so potrebni stroji (pantografski brusilni stroji firme Studer Švica). Tak stroj bomo morali v najkrajšem možnem času kupiti. Le tako bomo sposobni kvalitetno vzdrževati orodja za kalibre. Zmanjšale se bodo tudi reklamacije na dimenzijske nepravilnosti. Način, kako sedaj vzdržujemo in delamo ta orodja, je neprimeren in ne garantira točnih oblik in dimenzij.

Pri postavitvi težke proge se je spet pozabilo na vzdrževanje in brušenje žag za toplo rezanje, žage so premera 1650 mm. Stroji za njihovo brušenje, s katerimi razpolagamo, pa so grajeni za maksimalni premer žag 1500 mm. Spet smo bili postavljeni pred problem, kako žage vzdrževati. S predelavo stroja smo to rešili, ni pa to stalna rešitev. Želel bi napisati samo nekaj pripomb, upam, da jih bodo merodajni ljudje vzeli na znanje.

Če sklop nekega obrata naročuje nove proizvodne naprave, naj pred tem dobro premisli, kako se bodo te naprave vzdrževale in oskrbovale z orodji. Naj se posve-

tujejo z vzdrževalci in orodjarji. Pri nabavi naprav je potrebno vkalkulirati in kupiti tudi nujne stvari za redno vzdrževanje. Marsikateri zastoj bo izostal, proizvodnja bo nemoteno potekala.

Pri širjenju proizvodnih obratov mehanske obdelave se je pri kupovanju strojnega parka pozabilo na razne manjše stroje in naprave, ki bi povečale proizvodnjo in izboljšale kvaliteto izdelkov. Opisal bom nekoliko primerov.

Stroj za izdelavo utorov za zagozde je razmeroma majhen. Na njem je izdelava utorov enostavna, časovno hitra in zelo precizna. Pri izdelavi utorov na klasičnih strojih imamo najrazličnejše nevedčnosti, njihova kvaliteta pa je problematična.

Ploščinski brusilni stroj z napravo za profiliranje brusnih plošč bi nujno potrebovali v oddelku industrijskih nožev za dokončno brušenje raznih profilnih nožev.

za kovinsko in lesno industrijo. V kombinaciji s pantografskim in ploščinskim brusilnim strojem z napravo za profiliranje brusnih plošč bi lahko v bodoče prevzeli naročila, ki jih sedaj odklanjamo. Če pa jih vzamemo, imamo pri izdelavi težave. Kljub prizadevanju nam kupci take izdelke reklamirajo.

Prepričan sem, da je v dobro naši delovni skupnosti povečati stopnjo predelave naših jekel v končne izdelke z neoporečno kvaliteto in primerno ceno. Drugače povedano, prodati manj »materiala« — prodati več »dela«. Potrebno bo kupiti okroglinški brusilni stroj za brušenje raznih profilnih valjev. Prihajajo ponudbe za izdelavo te vrste valjev tudi iz inozemstva, žal moramo odklanjati, ker nismo opremljeni. Tudi tu velja izrek: »porabiti malo vložka in prodati veliko dela.«

Naštel sem nekoliko primerov, upam, da ne zastoj! Drugič več.

Franc Uršnik

Ponovni razpis nagrad za boljše delo

Lani je upravni odbor sprejel odločitev, da je treba v proizvodnih obratih meseca decembra 1969 pričeti splošno akcijo za povečanje proizvodnje in realizacije na račun nedokončane proizvodnje. Za obratovodje treh obratov, ki so meseca decembra v primerjavi s poprečjem treh najboljših mesecev leta 1969 napravili največji napredek pri mesečni realizaciji in produktivnosti na zaposlenega ob najbolj enakomerni dnevni in dekadni odpremi, so bile razpisane nagrade.

Po izračunih, ki jih je po sprejetih kriterijih izvršil analitsko planski sektor, je bil vrstni red obratov naslednji: prvi je bil obrat kovačnica, sledijo pa vzmetarna, mehanska obdelovalnica, livarna, jeklovlek, topilnica in valjarna.

Ob upoštevanju ugotovljenih rezultatov poslovanja in razpisanih nagrad je upravni odbor odločil, da se nagrade podelijo:

— Prva nagrada v znesku 1500 din obratovodji kovačnice tovarišu Kolomanu Vrečiču. Obrat je v skupnem seštevku dosegel 93,5 točk.

— Druga nagrada v znesku 1000 din obratovodji vzmetarne tovarišu Karlu Faneldu. Obrat je v skupnem seštevku dosegel 84 točk.

— Tretja nagrada v znesku 500 din obratovodji mehanske obdelovalnice tovarišu Jožetu Potočniku. Obrat je v skupnem seštevku dosegel 80,4 točke.

V razpravi o podelitvi nagrad pa je prevladalo mnenje, da bi sistem nagrad za najboljše dosežke v proizvodnji in poslovanju kazalo obdržati tudi v bodoče. Čeprav je bila izražena misel, da bi mogoče kazalo izoblikovati spodbudnejše kriterije, je vendar prevladala misel, da naj bi se obdržali isti osnovni kriteriji, kot so veljali za mesec december. Spremenjen pa je čas, za katerega se ugotavlja poslovni kriterij. Sklenjeno je bilo, da se naj nagrade ponovno razpišejo, vendar naj se rezultat proizvodnje in poslovanja ugotavlja za obdobje enega četrtletja. Osnova za dosežene rezultate pa naj bo poprečje zadnjega

četrtletja. Potem ko je bil predlog v osnovi sprejet, je upravni odbor sklenil:

1. za prvo četrtletje leta 1970 se odobri razpis treh nagrad v znesku: prva nagrada 1500 din, druga 1000 in tretja nagrada v znesku 500 din;

2. nagrade se podelijo tistim obratovodjem, ki bodo v primerjavi z doseženim poprečjem zadnjega četrtletja lanskega leta v prvem četrtletju letošnjega leta napravili največji napredek pri mesečni realizaciji in produktivnosti dela na zaposlenega ob najbolj enakomerni dekadni odpremi.

Upravni odbor upravičeno pričakuje, da bodo že podeljene nagrade spodbudno vplivale na večjo prizadevnost in uspešnost poslovanja odgovornih delavcev v obratih, posebno še, ker bodo najboljši med njimi nagrajeni.

-et

Vsakdanji prizor

Ponovno je treba uveljaviti pravico do otroškega dodatka

To je varno delo

Upravičenci, ki že prejemaajo otroški dodatek, in upravičenci, ki jim je bila v letu 1969 pravica do otroškega dodatka odrečena, ker je, ali dohodek njihovega gospodinjstva presegele cenzus ali niso izpolnjevali katerega od pogojev v zakonu, morajo pravico do otroškega dodatka ponovno uveljaviti z »izjavo v zvezi z ugotavljanjem upravičenosti do otroškega dodatka za leto 1970«. Po zakonu o skupnostih otroškega varstva in o financiranju nekaterih oblik otroškega varstva v SR Sloveniji (Ur. l. SRS št. 40/69) z dne 17. 12. 1969 je nastala sprememba v višini cenzusov za l. 1970, in sicer:

640 dinarjev mesečno na člana gospodinjstva, če gre za osebni dohodek iz delovnega razmerja ali drug dohodek, razen če gre za dohodek iz 2. ali 3. alineje tega odstavka.

116 dinarjev letno na člana gospodinjstva, če gre za dohodek iz kmetijske dejavnosti.

116 dinarjev mesečno na člana gospodinjstva, če gre za dohodek od samostojnega opravljanja obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti ter intelektualnih storitev.

Če imajo upravičenci in člani njihovega gospodinjstva hkrati dohodek iz dveh ali več osnov iz prejšnjega odstavka, se cenzus skupnega dohodka ugotovi tako, da se dohodki iz 1. alineje delijo s 6,4 iz 2. oziroma 3. alineje z 1,16. Otroški dodatek gre upravičencu, če vsota z deljenjem dobljenih izidov (količnikov) ne presega 100.

Prav tako je v letu 1970 nastala sprememba v višini zneska otroškega dodatka, in sicer znaša mesečno:

- za enega otroka 60 din,
- za vsakega nadaljnjega pa po 80 din.

Na omenjenem obrazcu vlagajo zahtevek upravičenci, ki smatrajo, da imajo pravico do otroškega dodatka. Prav tako vlagajo zahtevek na tem obrazcu upravičenci, ki jim je bila v letu 1969 odrečena pravica

do otroškega dodatka, pa so mnenja, da jim v l. 1970 dodatek pripada. Upravičenci, ki prvič uveljavljajo pravico do otroškega dodatka ali pa po letu 1968 niso uveljavljali pravice, morajo vložiti zahtevek na »Priglasnici za otroški dodatek«. Točno izpolnjeni izjavi morajo upravičenci priložiti dokazila o vseh dohodkih njihovega gospodinjstva za leto 1969, razen o dohodkih, o katerih imajo evidenco zavodi za socialno zavarovanje sami (pokojnina, nadomestilo osebnega dohodka itd.), in osebnega dohodka, ki je bil izplačan iz delovnega razmerja v železarni upravičencu ali njegovemu zakoncu. Da bo ugotavljanje upravičenosti do dodatka hitreje potekalo in da bo bolj pregledno, bo oddelek za socialno zavarovanje organiziral akcijo za izpolnjevanje izjav v času od 9. do 16. marca 1970 v oddelku za socialno zavarovanje soba št. 8 po posebej za to določenem razporedu.

Opozarjamo vse upravičence do otroškega dodatka, da se bo tistemu, ki »izjave« v zvezi z uveljavljanjem upravičenosti do otroškega dodatka za leto 1970 ne bo izpolnil do 16. marca 1970, prekinilo izplačevanje otroškega dodatka od 1. aprila 1970 dalje, ker se bo smatralo, da je že vsak sam izračunal višino doseženega osebnega dohodka na družinskega člana, ter ugotovil, da presega predpisani cenzus.

F. K.

23. marec — dan invalidov

Ta dan praznujemo invalidi kot svoj praznik. Namen praznovanja pa ni svečanost ali obujanje spominov, ampak naša želja, da v raznih oblikah opozorimo javnost na prisotnost določenega števila ljudi v svetovnem merilu, ki so žrtev vsakodnevnega razvoja tehnike.

Znano je, da prinaša napredek večini človeštva udobnejše življenje. Malokdo pa pomisli, da obstaja določeno število ljudi z različnimi telesnimi okvarami, ki so žrtve hitrega napredka tehnike.

Ob dnevu invalidov želimo opozoriti javnost, da se zamisli nad vedno večjo invalidnostjo (v Sloveniji je 145.000 različno prizadetih oseb) in na težave, s katerimi se prebijajo skozi življenje invalidi, ki imajo enako pravico do življenja kot drugi. Pri invalidnih osebah je večja odvisnost od sočloveka, ker potrebujejo večjo pomoč v različnih oblikah. Tega se zdravi ljudje premalo zavedajo, kar je eden od osnovnih vzrokov, da postaja invalidnost vedno bolj pereča.

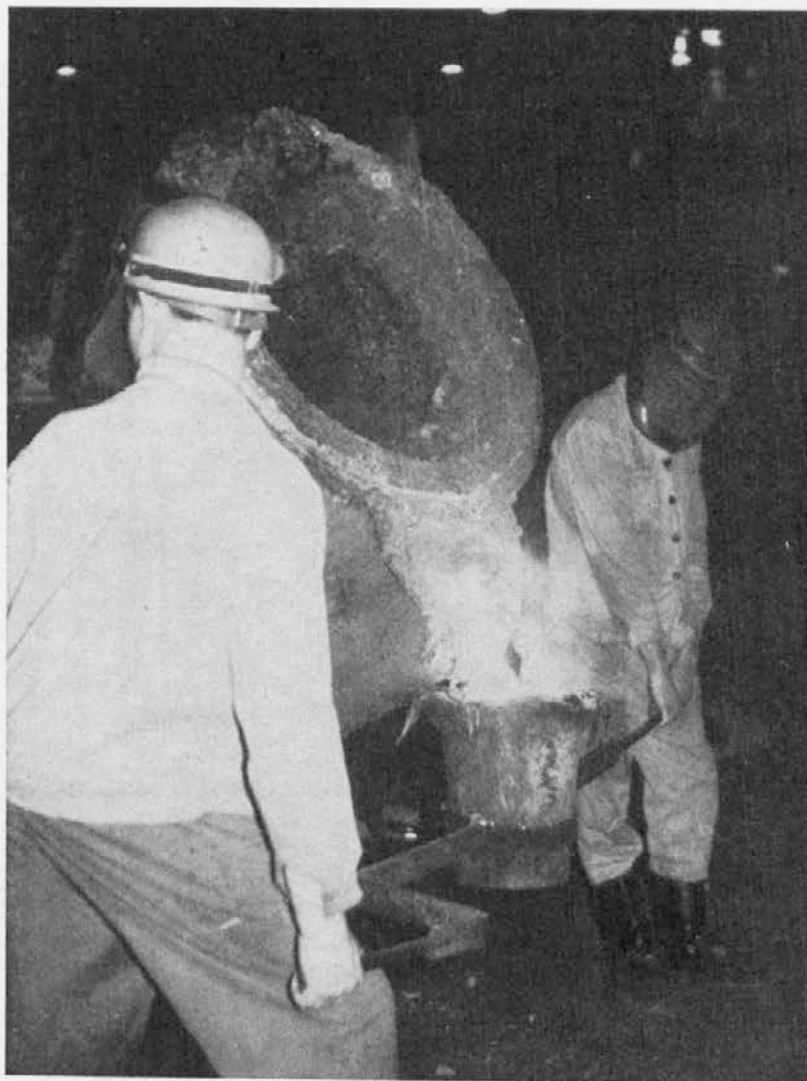
Invalidi se združujemo v razne organizacije in društva z željo pomagati drug drugemu ter si prizadevamo s skupnimi močmi reševati naše težave v obojestransko korist.

Od družbe pričakujemo pomoč, ki pa ne sme biti sočustvovanje, ampak materialna podpora in humano razumevanje za reševanje problematike invalidov.

Franc Leskovšek

Odmev je telefon narave.

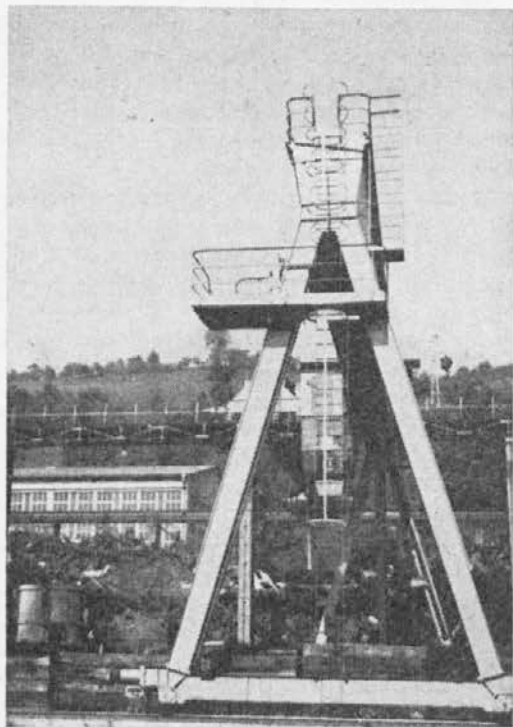
L. Ridenti

Zlahtna talina

Foto: M. Ugovšek

Višja stalna vrednost obračunske enote

Velikan

Komisija za osebne dohodke je za zadnje zasedanje delavskega sveta tovarne pripravila vrsto predlogov za spremembo in dopolnitev tekstualnega dela pravilnika o delitvi OD, otvoritev novih delovnih mest in spremembe ali nove ocene z organizacijsko shemo železarnarne že potrjenih in zasedenih delovnih mest. Predlog, o katerem je razpravljala tudi upravni odbor, pa po njegovi oceni v celoti ni bil sposoben za razpravo in potrditev na delavskem svetu. Upravni odbor meni, da bi morali vse dopolnitve in spremembe tekstualnega dela pravilnika o delitvi OD obravnavati po postopku, ki je določen za sprejem pravilnika, kar pomeni, da morajo biti predlogi predhodno posredovani v javno razpravo. V zadnjem primeru pa to ni bilo storjeno. Po mnenju upravnega odbora pa je v predlogu preveč predlogov za otvoritev ali povišanje ocen delovnih mest v administraciji, kar ni v skladu z zaključki delavskega sveta in gospodarskega načrta za letošnje leto, da je, če se pokaže potreba, v naši železarni sicer treba povečati število zaposlenih, vendar naj bo to povečanje v prid neposrednim proizvajalcem. Iz teh vzrokov je bilo tudi odločeno, da se predlog ne posreduje delavskemu svetu v potrditev. Upravni odbor je zato razpravljala samo o predlogu povišanja stalne vrednosti obračunske enote in višine OD pripravnikov za letošnje leto, kar po pravilniku o delitvi OD spada v njegovo pristojnost. V zvezi s tem pa je sklenil:

— z veljavnostjo od 1. marca 1970 dalje se v smislu 3. odstavka 4. člena pravilnika o delitvi OD za vse delavce, ki niso premirani, poveča stalna vrednost obračunske enote od sedanjih 1,70 na 1,90 din;

— v smislu člena 38 pravilnika o delitvi OD se za leto 1970 že z veljavnostjo od 1. januarja 1970 dalje določijo OD pripravnikov, kot sledi:

a) za pripravnike z visoko strokovno izobrazbo 1.300,00 din na mesec,

b) za pripravnike z višjo izobrazbo 1.030,00 din na mesec in

c) za pripravnike s srednjo strokovno izobrazbo 760,00 din na mesec.

Za vse druge predloge, ki so bili zadržani, pa je bilo sklenjeno, da je pred posredovanjem delavskemu svetu potrebna temeljitejša predhodna obravnava.

-et

ŽELEZARSKÉ ZANIMIVOSTI

Italija. V letu 1969 je Italija izdelala 18 milijonov ton jekla. V enem letu je povečala proizvodnjo za nekaj več kot en milijon ton. Predvidevajo, da bodo v letu 1970 izdelali 20 milijonov ton in se tako uvrstili med velike proizvajalce jekla.

Liberija. V afriških deželah pospešeno odkrivajo nova nahajališča železove rude. Tako so v Liberiji odkrili veliko nahajališče železove rude na gorovju Nimba v količini 2 do 3 milijarde ton. Ruda je zelo kvalitetna, saj vsebuje 64 % železa in nima nobenih škodljivih primesi. Vlada Liberije se je odločila, da bo rudo prodajala le v oplemeniteni obliki, to je v obliki peletov. Napravo za peletiziranje rude bo dobavila in montirala zahodnonemška firma Rheinstahl. To bo največja naprava na

svetu in bo pričela obratovati že leta 1970. Letno bodo izdelali 4 milijone ton železovih peletov in jih večino prodali za vložek zahodnoevropskih plavžev.

Indija noče zaostajati v vse večji tekmi v proizvodnji jekla v svetu. Izdelali so 10-letni plan razvoja železarstva, ki predvideva izgradnjo dveh novih železarn. Vsaka od teh bo imela zmogljivost po en milijon ton jekla. Obe železarni bodo gradili v bližini nahajališč železove rude in ceninih izvirov električne energije. Plan predvideva tudi povečanje kapacitet že obstoječih železarn, ki so bile zgrajene po drugi svetovni vojni, to so železarni Ronkela, Bhilaj, Bokaro in Durgapur. Začetek 10-letnega plana je leto 1970, do leta 1980 naj bi se Indija popolnoma razbremenila uvoza jeklarskih izdelkov. V rekonstrukcijah obstoječih železarn in izgradnji novih dveh predvidevajo sodelovanje tudi tujih industrijskih držav in njihovih kreditov.

J. R.

ZA RAZVEDRILO

Med kadilci

»Imaš cigarete?«

»Ne. Jih imaš ti?«

»Ne, jaz jih tudi nimam.«

»Potem bova pač morala kaditi vsak svoje.«

Iz parka domov

Podelitev sindikalnih plaket

Dobitniki plaket od leve proti desni: Franc Mezner, Luka Juh, Robert Lamprecht

Predsednik občinskega sindikalnega sveta tov. Alojz Jehart je podelil dne 24. februarja visoka priznanja za delo v sindikatih trem občanom naše občine. Plakete so dobili tov. Luha Juh, tov. Robert Lamprecht in tov. Franc Mezner.

Predsednik občinskega sindikalnega sveta je zbrane nagovoril takole:

»Doletela me je izredna čast, da lahko v imenu predsednika Zveze sindikatov Jugoslavije tov. Dušana Petroviča podelim spominske plakete našim predvojnim revolucionarjem. Spominska plaketa, ki jo boste danes sprejeli, je bila namenjena predvsem tistim revolucionarjem, ki so delali v naprednih organizacijah pred vojno in med vojno. Plaketa je bila podeljena ob 50. obletnici KPJ, SKOJ in revolucionarnih sindikatov Jugoslavije. Zaradi tega je to enkratno priznanje in mislim, da toliko bolj vredno, ker ga je dobilo samo nekaj ljudi, ki so ostali zvesti in predani borci za napredek in socialistično ureditev.«

V obrazložitev za podelitev priznanj in plaket je bilo rečeno:

Tovariš **Luka JUH** je bil rojen 18. oktobra 1889 na Lešah. Zaradi zelo težkih razmer delavskega razreda je postal njegov življenjski cilj »boriti se za pravice delavskega razreda«. Zaradi svojega življenjskega cilja je bil že leta 1920 izvoljen za predsednika društva kovinarjev v takratni železarni Guštanj. Leta 1921 je postal vodja društva godba na pihala v Guštanju. Leto dni pozneje pa že prvi predsednik Svobode v Guštanju. Od leta 1925 do konca 1926 je bil prvi delavski župan občine Guštanj, ob združitvi občin Guštanj, Kotlje in Tolsti vrh pa podžupan te občine.

Leta 1925 je bil izvoljen za podpredsednika takratne »bratovske skladnice« in je to funkcijo opravljal do leta 1940. Takoj po okupaciji so ga leta 1941 zaprli v Begunjah, kjer je ostal v zaporu do konca leta, nato so ga zaradi spretnega zagovora izpustili, vendar zaradi politične osumljenosti ni dobil dela v železarni. Ponovno za-

poslitev je dobil leta 1942 in delal do leta 1943, nakar so ga ponovno zaprli v Celovcu. Leto dni pozneje so ga izpustili iz zapore, ker ni bilo točnih dokazov o njegovem političnem delovanju.

Ponovno so ga zaprli v novembru 1944 zaradi sodelovanja pri sabotaži Siemens-Martinove peči v železarni Guštanj.

Takoj po osvoboditvi je bil izvoljen za prvega predsednika krajevnega odbora Guštanj, sodeloval pa je tudi v vseh drugih družbeno političnih organizacijah vse do upokojitve.

Tovariš **Robert LAMPREHT** je kot sedemletni deček že izgubil starše, zaradi tega se je moral že s 14 leti zaposliti v rudniku Mežica kot težak. S 15 leti je šel v uk za ključavničarja. Še preden se je izučil, je izbruhnila prva svetovna vojna in zaradi tega je moral nazaj na delo v jamo. Že kot mlad delavec v rudniku je občutil vse tegobe tedanjega delavskega razreda, saj so ga zaradi naprednih misli premeščali stalno na težja dela. Leta 1919 se je ponovno zaposlil v rudniku Mežica in se vključil v delavsko socialistično organizacijo, katere glavni vodja je bil Vinko Möderndorfer. Mladi Lamprecht je postal njegov najožji sodelavec. Ob sprejemu zakona o delavskem pravu, je bil izvoljen za delavskega zaupnika in to funkcijo opravljal polnih 12 let. Bil je član upravnega odbora »bratovske skladnice«. Zaradi naprednih misli in vsestranske pomoči, ki jo je nudil kot funkcionar vsem delavcem, je užival splošno spoštovanje. Leta 1933 je bil izvoljen za župana takratne občine v Mežici in je ostal na tej funkciji vse do druge svetovne vojne. V NOB se je vključil v začetku leta 1943, kjer je tudi dobil ilegalno ime Svetozar. Leta 1944 je bil aretiran in skupaj s svojimi sodelavci zaprt v celovških zaporih.

Takoj po osvoboditvi se je vrnil v rudnik in prevzel tajniške posle v takratni občini Mežica. Po prvih volitvah se je umaknil iz političnega življenja in se leta 1952 upokojil.

Tovariš **Franc MEZNER** se je kot 15-letni fant zaposlil v železarni Guštanj in še istega leta začel aktivno delovati v dramskem, telovadnem in glasbenem odseku takratne »Svobode« v Guštanju. Od leta 1927 do 1930 pa je bil predsednik Svobode v Guštanju. Od leta 1923 pa vse do njenega razpusta je bil sekretar neodvisne delavske mladine Jugoslavije v Guštanju. Leta 1924 se je udeležil pokrajinske konference NDOJ v Ljubljani. Leta 1928 je zastopal rajon »SEVER« na pokrajinski konferenci KPS v Ljubljani. Zaradi delovanja v komunistični partiji je bil maja 1930. leta aretiran in zaprt v Ljubljani, nato pa je bil premeščen v Beograd, kjer je bil obsojen na 10 mesecev strogega zapore.

Od leta 1930 do 1934 je bil brez zaposlitve, ker je bil politično sumljiv, nato pa se je ponovno zaposlil v železarni Guštanj. V tem času pa se je udeleževal vseh akcij delavskega razreda v Guštanju. Po okupaciji pa je začel aktivno sodelovati z Osvobodilno fronto.

Takoj po vojni je postal podpredsednik občine, bil je odbornik okrajnega ljudskega odbora Slovenj Gradec, pozneje okraja Maribor in prvi predsednik upravnega odbora železarne Ravne. Aktivno je deloval tudi v vseh družbeno političnih organizacijah vse do svoje upokojitve.

Po podelitvi priznanj se je prvi zahvalil za prejeto plaketo tov. Robert Lamprecht z naslednjimi besedami:

»Dragi tovariši! Z veliko radostjo, ginjenega srca in globoko hvaležnostjo sem sprejel vaše vabilo za proslavo 50. obletnice ZKS, SKOJ in sindikata, kar pomeni za mene zibelko mojega nesebičnega dela, za razcvet lepšega in srečnejšega življenja.

Tretjič sem v dobi svojega proletarskega življenja imel čast sprejeti visoka odlikovanja. Med temi na prvem mestu medaljo zasluge za narod, potem red II. stopnje za lovske zasluge in danes še plaketo za moje dolgoletno revolucionarno delo.

Prav dobro se zavedam, da se taka odlikovanja ne delijo tako kot svetinje na božji poti, temveč je treba za to imeti zasluge, ki slonijo na storjenih dejanjih in so kazale pravilno pot za uničenje kapitalističnega jarma, in to ne glede na to, da si v stari Jugoslaviji z eno nogo že stal na cesti, med okupacijo pa z drugo v grobu.

Dolga je 50-letna doba, med katero človek marsikaj doživi, prispeva in pretrpi, a končno vse skupaj pozabi. Še enkrat najpristržnejša hvala za izkazano mi pozornost.«

Po teh besedah sta izrazila hvaležnost tudi oba druga odlikovanca, ki sta orisala prehojeno pot in zaželela mlajši generaciji veliko uspehov pri nadaljnjem delu.

Janez Strah

Tako in tako

»Oče, kaj pa je pravzaprav konsekvenco?«

»Konsekvenco, fant moj, je: danes tako in jutri tako, ne danes tako in jutri tako.«

Za vsak primer

»In potem mi je rekel, da sem kolerik.«

»Kaj pa je to?«

»Ne vem, ampak za vsak primer sem ga usekal.«

KULTURNA KRONIKA

20-letnica smrti Prežihovega Voranca

Ker je Titov dom zaprt in Dom železarjev ni najbolj primeren kraj za intimne svečanosti, je ponudila gostoljubje študijska, ki pa res ne more povabiti več kot 60 do 80 ljudi, ker jih pač nima kam dati.

Tako se je na večer 20. obletnice smrti Prežihovega Voranca zbrala v mali bralnici skupina duhovnih prijateljev velikega pokojnika in prisluhnila kratkemu, a pretehtano urejenemu programu, ki je trajal komaj dobre pol ure.

Dr. Sušnik je spregovoril in dal ton ter občutek, inž. Šipek je prebral Solzice, Marija Suhodolčanova Ajdovo strnišče, Ivan Gradišek pa je oskrbel diskretno glasbeno spremljavo.

Za kratke pol ure smo se zbrali, pomolčali in prisluhnili ter se molče spet razšli, vsak s svojo podobo o Prežihu, vsak s svojimi mislimi.

In ena od njih je bila:

hvala bogu, da je vsaj še študijska knjižnica s svojim posluhom za take stvari!

Bo kdaj na Ravnah prava knjigarna?

Guštanj knjigarne ni imel, Ravne je 25 let po osvoboditvi nimajo. Prevalje imajo knjigarnico, kjer so po neizprosni zakonih ekonomike knjige šele v drugi vrsti, papir in pisarniške potreščine pa v prvi.

Z dograditvijo Trgovskega doma smo na Ravnah dobili prostorsko in kvalitetno sramežljiv poskus papirnice, ki je imela tudi za nekaj polic slovarjev in šolskih učbenikov, na stojalu pa šop slikanic, pri Bevcu pa so učbenike že zmeraj imeli. Februarja je Merx opravil majhno preseljevanje svojih oddelkov v Trgovskem domu. S tem je papirnica dobila mnogo večji prostor na vzhodnem koncu (nekdaj mleko in kruh).

V prvi fazi se ni zgodilo v novi papirnici nič drugega, kot da je tisto, kar je bilo prej

naloženo navzgor, zdaj razgrnjeno na široko. Obljube so sicer, da se bo spremenilo na bolje, da bo izbira knjig večja, da se bo morda knjigarna na Ravnah poskušala približati prevaljski itn.

Ker pa smo v naslovu zavestno napisali:

»Bo kdaj na Ravnah prava knjigarna?« je treba najprej povedati, kaj si pod pravo predstavljamo, nato pa pogledati, ali Merx lahko tako pravo knjigarno uredi.

Prava knjigarna mora imeti na policah po strokah razvrščene vse novejšje knjige vseh slovenskih založb. Seveda pa se ravna tudi po povpraševanju in ima bolj iskanih knjig več.

Oprema prostora mora biti sodobna, pa vendar diskretna, prodajalec pa bodisi šolan knjigotržec ali razgledan ljubitelj knjig s trgovsko žilico in prijaznostjo. Ker knjigarne same večinoma niso rentabilne, morajo imeti v sklopu istega podjetja (manj simpatično je že, če mora biti kar v istem prostoru) papirnico, ki šele omogoča denarno ugodno poslovanje.

Ravenska občina kot celota, naše mesto pa še posebej je velik potrošnik knjig, pa vendar mnogo, če ne večina denarja za knjige odteka iz občine: šole in knjižnice nabavljajo knjige direktno od založb, podjetja in zahtevnejši posamezniki jih kupujejo v Mariboru in celo v Ljubljani. Tudi nabavljanje pisarniških potrebščin je od podjetja do podjetja drugačno in jih nekatera kupujejo zunaj občine.

Če jemljemo torej knjigarno in papirnico kot celoto, se ob pametnem dogovoru v občini precej velika knjigarna tudi finančno mora izplačati. Kaj pa lahko na tem področju naredi Merx, ki kot splošno trgovsko podjetje nikakor ni specializiran za knjigotrštvo? Na kratko: Z dobro voljo zelo veliko, brez nje toliko kot doslej.

Vprašanje je, ali se Merxu izplačata dve enako močni knjigarni na razdalji treh kilometrov. Tudi kupci s tem ne bi veliko

pridobili. Zanesljivo pa ni na razpolago dosti dobrih knjigotržcev. Ni torej gotovo, če bomo na Čečovju dobili dobro založeno, sodobno knjigarno.

Ali bi šlo tako, da bi bila na Ravnah knjigarna, na Prevaljah papirnica (ali obratno)? Toda pridobili bomo le v primeru, če bo to večja in boljša knjigarna in večja ter bogatejša papirnica kot doslej.

Verjetno pa bo kakršnokoli izboljšanje možno doseči le, če bomo tako knjigarno odločno in vztrajno zahtevali ter se vnaprej zavedali (in to v pogovorih z direktcijo Merxa tudi jasno povedali), da bi ureditev dobre knjigarne za Merx predstavljala najprej velik prispevek k dviganju kulturne ravni občine, v drugi vrsti pa šele dobiček za podjetje.

Razstava Štefana Planinca

Od 26. februarja do 6. marca je bila v študijski knjižnici oziroma v likovnem salonu razstava akademskega slikarja Štefana Planinca. Slikar, ki ima za seboj že dobro desetletje razstav doma in na tujem ter je za svoja dela prejel tudi precej domačih in mednarodnih priznanj, je na Ravnah prvič pokazal javnosti cikel 21 slik s skupnim naslovom: zoon politikon — politična žival.

Kakor se naslov silno direktno nanaša na človeka naše dobe in naših dni, tako so tudi vse slike zelo jasna in dosledna izpeljava slikarjevih predstav o tem človeku. Podobe so po vrsti grozljive likovne konstrukcije človeka, delov človeškega telesa, muh in drobcev sveta. Grozljive so tudi barvne kombinacije, ki variirajo požare, kri, noči, mrtvaško belino in sivino ruševin. Pa tudi ljudje niso predstavljeni v vsakdanjem pomenu besede ne oblečeni ne goli, ampak bodisi odprti do drobovja, bodisi prikazani kot zarodki, iztrgani iz maternic.

Vtis, ki ga razstava pusti v gledalcu, je brez dvoma moreč, težak, mračen, brezupen. Če bi skušali te slike prevesti v vsakdanjo govorico, nam povedo tole: človek ni krona stvarstva ne najiminitnejši produkt narave, ni razumno, lepo in plemenito bitje, ampak je v našem prostoru in času vsak hip usodno odvisen od muhavosti politikov velesil, ki morejo vsak hip sprožiti uničevalno atomsko vojno. Pa tudi v vsakdanjem življenju niso največkrat ne srce ne možgani vodilni človeški instrument, ampak želodec, prebavila (delamo, da bi jedli, jedli dobro in bolje) in stroji (da bi delali malo, manj) od pralnega stroja do avtomobila.

In sklep? Človek se ne rodi po svoji volji, ne umre po svoji volji in tudi živi razmeroma malo po svoji volji.

Res je, da je možno te slike razlagati še na precej podobnih načinov, vendar pa ne bistveno drugače.

Tehnično dokazujejo podobe slikarjevo mojstrstvo, jasno kažejo, da so zaključena celota, velik opomin človeku in človeštvu. So umetnost, nočejo pa biti lepa umetnost.

n. r.

Bon — ton

Učitelj: »Če rečem: 'koz in krava je v hlevu,' kaj je v tem stavku narobe?«

Mojca: »Damo je treba imenovati najprej.«

Strehe

ŠPORTNE VESTI

Na servisu Ravenčanke

Foto: F. Kamnik

TUDI NA ŠPORTNEM PODROČJU NAJBOLJŠI

Februarja smo imeli na Ravnah zopet veliko prireditev. O Ravenčanih kot dobrih organizatorjih ne gre veliko napisati, saj so znani kot vestni, prizadevni in uspešni organizatorji in jih izvedbe raznih prireditev same hvalijo. In tokrat ni bilo nič drugače.

II. zimske športne igre in prve, odkar smo se zedinili za združeno podjetje slovenskih železarn, so potekale v pravem športnem pa tudi prijateljskem vzdušju železarjev z Jesenic, Štor in Raven. To seveda ne pomeni, da je bilo ekipam iz treh slovenskih železarskih krajev vseeno, kdo bo najboljši v tej ali oni panogi, ker so bolj ali manj vsi pod eno streho. Tekmovanje je pokazalo, da smo le obrnjeni vsak najprej k sebi in da se pač bolj cenimo, če smo pri vrhu, kot nekje v sredini ali na koncu. In to kljub temu da parola: »važno je sodelovati« še tako lepo zveni.

Skupnega zmagovalca letos nismo računali, tu smo se podredili že navedenemu geslu in najbrž je prav tako. To pa še ni vse, kar je tokrat bilo novega. Tisti, ki so razpravljali o programu iger, so se domeni, da je potrebno pritegniti v športno »obračunavanje« tudi starejše sodelavce iz vseh treh kolektivov in tudi njim dati možnost, da se v svoji sredini izkusijo v slasti zmage ali grenkobi poraza. To naj sicer ne bi bil glavni namen, ampak... (no, že spet smo pri geslu). Če so se sindikalne podružnice potrudile, da so pri netekmovalcih — tako lahko mirne duše z vso upravičenostjo imenujemo starejše udeležence — pravočasno zbrale več kandidatov, jim omogočile vadbo in potem izbrale najboljše za tekmovanje, je to vsakakor lep napredek in uspeh pri rekreacijski dejavnosti sindikatov v delovnih kolektivih. Če tega niso storili in so starejši prišli, nastopili in spet odšli za leto dni, potem najbrž ni bil dosežen namen, ki so ga želeli s propozicijami tekmovanja tudi

uresničiti. Kakorkoli že, začetek je tu, prve uspehe je potrebno primerno ovrednotiti, to pa itak vsi vemo, da se tudi dobro da narediti še boljše.

Prireditelj II. zimskih športnih iger slovenskih železarn je bila sindikalna organizacija železarne Ravne, organizacija pa je slonela na ramenih komisije za rekreacijo, ki jo vodi inž. Strahovnik in ki je imela krepko oporo v ŠD Fužinar in strelski družini Knez Pepi. Tekmovanje v kegljanju, šahu, odbojki, streljanju, namiznem tenisu in veleslalomu je bilo opravljeno v enem dnevu, kar na eni strani pomeni, da so imeli organizatorji veliko dela, na drugi strani pa, da je možno spraviti tako tekmovanje v enem dnevu pod streho, kar je najbrž za vse nastopajoče, ki jih je bilo prek 150, najbolj važno.

Pa pogledjmo še rezultate.

Pri namiznem tenisu so igrali starejši člani in člani (starejši člani so tisti, ki so že prekoračili 35. leto, to je bilo v vseh panogah enako). Pri članih ekipno so zmagale Jesenice, ki so imele v svojem moštvu tudi najboljšega igralca, nekdanjega asa z ledene ploskve, še sedaj popularnega Cenet Valentarja. Drugi so bili naši v postavi Jamšek, Pandev in Maklin, tretji pa Štorani. Prav tak vrstni red je bil tudi pri starejših članih. Mlakar in Šater sta sicer z najvišjim možnim rezultatom premagala Štorane, a kljub pomoči Metelka izgubila z istim rezultatom z Jeseničani. Najboljši starejši član je bil Jeseničan inž. Dušan Prešeren.

Pri namiznem tenisu torej nič novega. Vse je bilo po starem. Nihče se ni dovolj pripravljal (od naših namreč — za druge ne vemo) in pozicije so ostale iste, presečenj torej ni bilo.

Pri streljanju je naš Špegel nastreljal kar 266 krogov in postal zmagovalac, Korinšek je bil tretji. Podbevšek četrti in Zatler deveti, vsi skupaj pa so bili tako dobri, da so zabeležili za našo železarno tudi ekipno zmago. Na drugem mestu naj-

demo Štorane, tretji pa so bili Jeseničani. Odlično, naši!

Tudi šest žensk je streljalo. Verberjeva iz Štor je bila najboljša, naša Hrovatičeva je bila druga, Franceva pa šesta. To je za naše pomenilo samo tretje mesto, zmagale pa so strelke iz Štor pred Jesenicami.

V šahu je tudi šlo na vse ali nič. Bile so to res zanimive in za naše šahiste uspešne partije. Najboljši je bil Burjak pred Jesenikom in predstavnikom Štor Janežičem. Inž. Žunec je bil peti in tudi pripomogel k skupni zmagi in drugemu prvemu mestu ekipe železarne Ravne. Šahisti — naše čestitke! Druge so bile Jesenice, tretje pa Štor.

Pri odbojki ne moremo biti preveč zadovoljni. Namahale so nas Jeseničanke, mi pa Štoranke. Tak je tudi vrstni red.

Pri kegljanju smo se spet postavili. Med člani je bil najboljši naš Ivo Mlakar (kiskarna) tretji je bil Grobelnik, četrti Hrovatič, peti Trstenjak, deveti Senica, vsi skupaj pa so podrli toliko kegljev, da so tudi kot ekipa bili najboljši. Torej že tretja ekipna zmaga za našo železarno. Druge so bile Jesenice, tretje pa Štor.

Tudi ženske so se izkazale. Naša Fricka Mačić je bila daleč najboljša, Hovnikova tretja in Breznikova peta, skupaj pa so kot ekipa bile prve. Že četrta ekipna zmaga za naše! Štoranke so bile druge, Jeseničanke tretje.

Torej kegljavke in kegljavci — odlični ste bili, vse naše čestitke!

Najbolj številen je bil **veleslalom**. Pri starejših članih je zmagal Jeseničan Huter, na drugem, tretjem in četrtem mestu najdemo naše Radivojeviča, Kosa in Pustoslemška, inž. Godec je bil sedmi, Cesar deveti, inž. Jože Rodič enajsti, Potočnik dvanajsti in Ravnjak štirinajsti. Zlasti prvi trije naši so veliko pripomogli k skupni zmagi. Že peta ekipna zmaga za naše barve in naše iskrene čestitke.

Pri članih tudi naša — tokrat posamezna zmaga. Skrinjar Roman je bil najboljši!

Šahisti so se zamislili

Občinsko sindikalno prvenstvo na Prevaljah

Foto: Broman

Kljub temu da najdemo Waltla na šestem, Mlinška na sedmem, Videmška na osmem, Navodnika na devetem in Goloba na enajstem mestu ter da so drugi naši zasedli dobra mesta, ti rezultati le niso zadostovali tudi za ekipno zmago. Jeseničani so bili najboljši, naši drugi, Štorani pa tretji.

In skupna bera? Če upoštevamo prva tri mesta, dobimo naslednjo podobo. Od skupaj 10 možnih ekipnih zmag jih je naša železarna osvojila kar pet, Jeseničani štiri in Štorane eno. Naši in Jeseničani so bili po štirikrat drugi, Štorani pa dvakrat, medtem ko so tretja mesta bila razdeljena tako: Ravne eno, Jesenice dve in Štorane sedem.

Pri možnih posameznih uvrstitvah je podoba taka: naši so na najvišjo stopnico stopili kar petkrat, po enkrat pa Štorani in Jeseničani. Na drugem mestu najdemo naše trikrat, Jeseničane in Štorane pa po dvakrat. Tretje mesto so naši posamezniki osvojili kar štirikrat, Jeseničani dvakrat in Štorani enkrat.

Bera torej, s katero smo lahko v tekmovalnem smislu več kot zadovoljni. Našim, tokrat vsem, ki so nastopili, torej naše čestitke.

Pri razglasitvi rezultatov je bilo svečano. Najboljši so bili nagrajeni s pokali, kolajnami in diplomami, sindikalne podružnice so si med seboj razdelile spominska darila in začel se je veseli del »programa«. Vse sindikalne podružnice so skupaj pripravile prijetno presenečenje, 24 lepih enakih zavitkov, v katerih pa so bile različne stvari »od šufce pa do...«, kot je povedal za to priložnost izbrani napovedovalec, ki je tisto »mikrofon je vaš«, vzel preveč dobesedno. Zavitke so dobili srečni izžrebanci iz vsake železarne po osem. Dobre volje torej ni manjkalo, sicer pa, kako naj bi bilo drugače, če pridejo skupaj železarji!

-ate-

ZIMSKO REKREACIJSKO TEKMOVANJE STROJNO VZDRŽEVALNEGA OBRATA

Bilo je lepo zimsko jutro, ko smo se podali pod vznožje Uršlje gore. Z vrha gore nam je pihal v obraz hladen veter in nas osveževal ter vzpodbujal, da smo še bolj pospešili korak. Prispeli smo do kmetije

Ošven, kjer smo na terenu imeli že pripravljeno progo za slalom. Po enkratni preizkusni vožnji se je smučarsko tekmovanje pričelo. Seveda je bilo tudi nekoliko padcev, ki pa niso imeli nobenih posledic, čeprav so bili naši tekmovalci le čisti amaterji. Takoj po končanem slalomu smo se napotili na start za sankarsko tekmovanje. Start je bil na križišču ceste smučarska koča—Naravske ledine—Ošven. Sankarska proga je bila zaradi zmrznjenega snega in leda zelo hitra, tako da so se dosegali zelo dobri časi pri vseh skupinah tekmovalcev. Vsi sodelavci so bili razdeljeni po disciplinah glede na spol, starost, vrsto sank in glede na to, ali so vozili solo ali v dvojicah. Cilj sankarske proge je bil na smučarski koči. Tudi med sankarskim tekmovanjem je prišlo do posameznih padcev. Vsi so se končali brez posledic, so pa vzbudili precej smeha in dovtipov.

Po končanem tekmovanju smo na smučarski koči razglasili dosežene rezultate, zmagovalcem v posameznih disciplinah pa podelili skromne in praktične nagrade ter diplome. Kot je pri takem tekmovanju že običaj, tudi na tiste, ki so prispeli zadnji na cilj, nismo pozabili — dobili so klobaso. Ob zaključku smo nato še imeli skupno malico in v dovtipih obravnavali posamezne dogodke s tekmovanja. Bilo je prijetno kramljati s sodelavci tokrat v drugačnem — sproščenem okolju, kot pa je naša vsakdanost v podjetju.

Udeležba naših sodelavcev na tem tekmovanju je bila v primerjavi s prejšnjimi leti zadovoljiva, čeprav bi lahko bila še večja. Osnovni namen zimskega rekreacijskega tekmovanja, ki ga organiziramo vsako leto, je predvsem v krepitvi zdravja in pridobivanju kondicije za izvrševanje vseh delovnih nalog v podjetju. Po drugi strani taka srečanja še bolj zblizujejo sodelavce, ker si lahko v prijetnem pogovoru in duhovitih šalah sprostijo duha ob ističasnem razbremenjevanju živčne napetosti, ki se je bolj ali manj polastila nas vseh. Gibanje na svežem zraku ima še to osnovno prednost, da ugodno vpliva na zdravstveno stanje človeka, ker mu daje polet in nove moči za opravljanje rednega dela.

Udeleževanje na takih in podobnih srečanjih naj bi imelo osnovno pravilo: »Ni

važno zmagati, važno je sodelovati«. Če se bodo sodelavci strojno vzdrževalnega obrata v bodoče držali tega pravila, bo prihodnje tekmovanje glede števila sodelujočih gotovo še večje.

Organizacija zimskega rekreacijskega tekmovanja je bila dobra, čeprav je bilo tudi nekaj manjših spodrsrlajev, kar se pa ne more zameriti pripravljalnemu odboru. Tudi člani pripravljalnega odbora so tako kot vsi naši sodelavci na tem področju amaterji. Z večjo pomočjo nas vseh bomo podobna tekmovanja v prihodnje lahko tako organizirali, kakor si bomo sami želeli.

Zamerimo pa gostinskemu podjetju Doma železarjev, ki ima v najemu smučarsko kočjo, da ni imel v svojem lokalu niti radia ali gramofona, da bi po končanem tekmovanju lahko zaplesali.

Izid tekmovanja

Slalom: 1. Jože Tevž, 2. Jože Trbižan, 3. Jože Krivec.

Sanke solo — moški do 35 let: 1. Sigfrid Breznik, 2. Marjan Gašper, 3. Ferdo Lasnik.

Sanke solo — moški nad 35 let: 1. Jože Tevž, 2. Lovro Mačič, 3. Adolf Znidaršič.

Tekmovalne sanke: 1. Jakob Ivartnik, 2. Marjan Zdovec, 3. Edvard Kret.

Sanke solo — ženske: 1. Pavla Slemenjak, 2. Marija Lasnik, 3. Antonija Grobelnik.

Sanke — dvojice: 1. Sigfrid Breznik, Marjan Gorenšek, 2. Pavel Marošek, Marjan Zdovec, 3. Franc Krauzer, Anton Štrekelj.

Da bi podobna tekmovanja za rekreacijo sodelavcev v strojno vzdrževalnem obratu lahko potekala tudi v letnem času, bomo na splošno željo maja letos priredili pohod v naravo, ki bo povezan z različnimi tekmovalnimi disciplinami. Pričakujemo čim večjo udeležbo in sodelovanje, ker le tako bo dosežen osnovni namen rekreacije.

Herman Lesjak

ZA DOBRO VOLJO

Vzor

»Zdaj moram pa domov, skuhat večerjo za ženo.«

»Je bolna?«

»Ne, lačna.«

Matematika

»Si končno poročen?«

»Ja, zelo srečno.«

»Z Marjano?«

»Ne, z njo sem bil samo zaročen. Ko pa sem zvedel, da porabi letno za šiviljo 400.000 dinarjev, sem zaroko razdril.«

»S katero pa si se poročil?«

»S šiviljo.«

Branje

»Povej mi, kaj bereš, in povem ti, kaj si.«
»Berem Homerja, Platona, Avgušтина, Kierkegaarda, Nietzscheja, Goetheja...«
»Potem si lažnivec!«

Presneto sonce

Učitelj: »Kakšne koristi imamo od sonca?«

Janezek: »Nobenih. Ponoči ga ni, podnevi pa je itak svetlo.«

Zavestne dajatve za šport in kulturo

Predstavniki podjetij v naši občini so že 20. decembra lani na pobudo skupščine občine Ravne načelno sprejeli dogovor o financiranju skladov za družbeno dejavnost. Ti skladi so bili pri posameznih krajevnih skupnostih v občini in so v preteklosti bolj ali manj živovarili, posebno lani, ko je še odmevala kriza dveh največjih podjetij — rudnika in železarne. Ob takih objektivnih težavah pa so bili tudi primeri, da manjša podjetja, ki so poslovala dobro, niso plačevala v sklade.

Da se to ne bi več ponavljalo, je po dogovoru s predstavniki delovnih organizacij predlagana zdaj naslednja pot:

samoupravni organi po podjetjih bodo sprejeli sklep o plačevanju v te sklade 0,8 % od povprečnega osebnega dohodka zaposlenih, na podlagi tega sklepa pa bodo nato sklenjene pogodbe z vsakim podjetjem posebej, ki bodo predstavljale moralno obveznost.

Občinska konferenca SZDL Ravne je na posvetu s predstavniki družbenopolitičnih organizacij občine in krajevnih skupnosti razpravljala predvsem o delovanju teh skladov, o kontroli nad zbiranjem sredstev ter o načinu delitve med kulturo in športom.

Odločeno je bilo, da bodo skladi ostali še naprej pri krajevnih skupnostih, prednost pri financiranju društvene dejavnosti pa naj bi imela kultura in šport. Predlagano je osnovno razmerje delitve 30 % kultura, 60 % šport.

V idealnem primeru, če bi vsa podjetja izpolnila sprejete obveznosti, bi se v te sklade letno steklo okoli 85 milijonov starih dinarjev. Seveda pa nihče ne bo terjal tega od podjetij, ki s težavo izpolnjujejo sanacijski načrt in uporabljajo vse moči za to, da bi se rešila iz težav. Realno je torej pričakovati nekoliko manjšo vsoto.

Kontrola nad vplačevanjem v sklade bo četrtletna, sledili pa bodo še drugi sestanki, ki bodo natančneje določili delitvena razmerja na podlagi delovnih programov in predračunov.

n. r.

PRIDOBITI NOVE ČLANE AMD PO VSEJ OBČINI

19. februarja letos je bil občni zbor AMD Ravne, na katerem pa se je kljub precej dobri obveščenosti zbralo članov komaj za polno sejno sobo SZDL na Čečovju.

Poročila in razprave so pokazale naslednje stanje. AMD Ravne deluje za območje cele naše občine, v kateri je bilo l. 1969 1140 motornih vozil, pa vendar je v društvu vpisanih le 180 članov ali nekaj nad 10 % — torej komaj dovolj, da društvo uradno sploh lahko obstaja. Ta pojav so razložili s tem, da se pri nas ne zavedamo dovolj prednosti, ki jih članstvo v AMD nudi (premalo jih tudi propagiramo), čeprav je tudi res, da vse ugodnosti (predvsem služba pomoč — informacije) zaradi oddaljenosti od cest prvega reda za nas niso dosegljive. Bolj bi morali tudi vklju-

čevati v društvo člane iz Črne, Mežice in Prevalj (iz teh krajev npr. ni bilo na občnem zboru nikogar).

Dobro je delala v okviru društva avtošola, ki jo je v preteklem letu obiskovalo 80 kandidatov za voznike-amaterje. Večna skrb in predmet večine sej društvenega upravnega odbora je bil zadnja leta servis v Dobji vasi, ki zaradi odplačevanja velikih anuitet finančno nikakor ni mogel na zeleno vejo. Tako so društvu glavni dohodki dotekali iz prevoznitva z lastnimi tovornjaki. Je pa spet ves denar šel za obstoj in delovanje servisa, tako da društvo za druge dejavnosti (npr. športne, rekreativne in družabne) praktično ni imelo denarja.

Zdaj je zadeva urejena tako, da bo Slovenija avto letos v servisu odprl trgovino avtomobilskih potrebščin, čez dve leti pa naj bi servis odkupil. Bo pa kupno-prodajna pogodba med drugim obvezovala kupca, da servisa ne samo ne bo mogel opustiti, ampak ga bo moral celo modernizirati.

Občni zbor je za leti 1970 in 1971 sprejel naslednji delovni načrt:

- treba je povečati število članov;
- treba je poživiti propagandno in informativno dejavnost;
- v okviru društva je treba skrbeti za rekreacijo in družabno življenje;
- povečati je treba športno dejavnost, kakršno je pač v naši občini možno gojiti;
- treba je sodelovati pri akcijah za varnost prometa;
- nujno je potrebno organizirati za člane kratek tečaj prve pomoči.

Za novega predsednika upravnega odbora je bil izvoljen inž. Anton Letonja, pozneje pa bodo v odbor vključeni tudi dva do štiri člani iz Črne, Žerjava, Mežice in Prevalj.

n. k.

SPOMLADANSKI IZLETI

Avto-moto zveza Slovenije prireja aprila in za prvomajske praznike vrsto izletov,

ki se jih lahko udeležijo tako člani AMD kot tudi nečlani.

Najzanimivejši je gotovo **avtobusni izlet**, namenjen ogledu znanih italijanskih avtomobilskih tovarn **Ferrari** in **Maserati**.

Datum: od 5. do 7. aprila,
trasa: Ljubljana—Modena—Maranello—Vignola—Bologna—Ferrara—Ljubljana.

Cena 445 din, rok prijave: do 20. marca 1970.

Za potovanja z lastnimi avtomobili so razpisane naslednje smeri:

Po Koroški od 30. aprila do 8. maja; cena za člane 200 din, za nečlane 230.

Krožna vožnja po Jugoslaviji od 26. aprila do 3. maja; cena za člane 415, za nečlane 440 dinarjev.

Okoli Istre od 25. do 27. aprila; cena za člane 180, za nečlane 220 dinarjev.

Po Štajerski in Koroški od 30. aprila do 3. maja. Cena za člane 250, za nečlane 280 dinarjev.

Podrobnejše informacije daje upravni odbor AMD Ravne, sekretar tov. Mežner, tel. železarna 675.

K.

NOVE KNJIGE V STROKOVNI KNJIŽNICI

- 4735 Clarence B. Germain, Programming the IBM 360 1967.
- 4736 Pirani M., Elektrothermie 1960.
- 4737 Shinsky F. G., Process Control Systems Application Design Adjustment 1967.
- 4738 Koszyk K., K. H. Pruys, dtv — Wörterbuch zur Publizistik 1969.
- 4739 C. Hundhansen, Public Relations 1969.
- 4740 K. Magnus, Hann 'wir gelacht!
- 4741 Wissen auf den ersten Blick
- 4742 H. Rentzsch, Handbuch für Elektromotoren 1968.
- 4743 Calder A. B., Photometric Methods of Analysis 1969.
- 3587/162 J. Muster, Uvajanje mas za oblaganje izlivnih žlebov jeklarskih peči 1969.

Po domače

Foto: Broman

- 3587/163 Kveder A., Sistematično preizkušanje predelavnosti jekel železarne Ravne s torzijskim preizkusom v vročem 1970.
- 3587/164 Kveder A., Nitiranje jekla 1970.
- 4744 Noffert Ernst, Arhitektonsko projektovanje 1968.
- 4745 Energy Systems Engineering, Industrial Electrical Systems 1967.
- 4746 Walston J. A., Miller J. R., Transistor Circuit Design 1963.
- 4747 Fink G. Donald, J. M. Carroll, Standard Handbook for Electrical Engineers 1968.
- 4748 Priručnik za rad rukovodilaca u radnoj organizaciji 1970.
- 4749 Kobe Janez, Obdelovalni pripomočki 1969.
- 4750 Gilmer H., Industrijska psihologija 1969.
- 4751 E. F. Johnson, Automatic process control 1967.
- 4752 B. C. Kuo, Linear Networks and Systems 1967.
- 4753 E. L. Gruenberg, Handbook of telemetry and remote control 1967.

OBRATNE NEZGODE V FEBRUARJU 1970

Albert Skrninšek, valjarna — pri odpenjanju veza gredic ga je veriga udarila po glavi.

Anton Pirnat, kovačnica — drog, ki služi za podajanje kovanca, ga je udaril po zapestju leve roke.

Anton Hribernik, mehanska obdelovalnica — ko je vpenjal kovanec v čeljustno ploščo, mu je ta padel na podlaket desne roke.

Jožefa Železnik, kemijski laboratorij — zaradi slabosti se je onesvestila in padla na tla ter si pri tem poškodovala glavo.

Jakob Pečovnik, mehanska obdelovalnica — pri zategovanju obdelanca v čeljustni plošči se je odstrigel stezni vijak, pri čemer je padel in si poškodoval glavo.

Franc Grobelnik, kovačnica — pri zlaganju ploščatega železa si je poškodoval dlan leve roke.

Anton Pepevnik, livarna — ko je vstavljajal pomična vrata v tečajje, so ga ta udarila po hrbtu in kolku.

Ludvik Majdič, čistilnica — pri zapenjanju ulitka mu je veriga zmečkala palec desne roke.

Anton Kokalj, topilnica I. — pri sestopu z voza za prevoz odpadnega železa si je izvinil desno nogo v gležnju.

Marko Božič, čistilnica — pri brušenju ulitka je zadel s palcem leve roke v vrtečo se brusilno ploščo.

Anton Pečnik, topilnica II. — pri ravnanju vložka na elektro peči se je opeknel po desni nogi.

Maks Kojzek, topilnica I. — pri dviganju orodja in zaboja se je kavelj zapel ob zaboj, pri čemer je dobil levo nogo pod zaboj in mu jo je močno stisnilo.

Ivan Mlakar IV., topilnica I. — ko je skotalil odpadno železo v VF, mu je tekoče jeklo brizgnilo po glavi.

Marjan Bertoneclj, valjarna — pri odpenjanju verige z veza gredic ga je ta stisnila za palec desne roke.

Elizabeta Hanuš, uprava — na stopnicah v bife ji je spodrsnilo in si je pri padcu zlomila levo nogo v gležnju.

Anton Čuk, livarna — zavoj, v katerem so bili odlitki, mu je zdrsnil na nart leve noge.

FEBRUARJA SO NASTOPILO DELOVNO RAZMERJE

Mirko Kotnik — NK, Dragica Svetina — NK, Jože Ošlovnik — NK, Ferdinand Rus — NK, Peter Močnik — KV, Zofija Polanc — NK, Jože Bezjak — KV, Luka Osojnik — KV, Ivan Urbanc — PK, Ana Ugrin — NK, Karel Štruc — KV, Anton Knez — KV, Jože Mravljak — KV, Andrej Stradovnik — PK, Maks Hovnik — KV, Albert Frajdl — NK, Franc Golob — KV, Stani-

Mala Turkinja

slav Legat — NK, Jože Orter — KV, Ferdo Rožen — PK, Štefan Večko — KV, Alojz Cifer — KV, Anton Pečnik — KV, Franc Gošar — KV, Anton Ošlovnik — KV, Blaž Mlakar — KV, Jože Koritnik, dipl. el. inž. — VS, Ferdo Grešovnik, dipl. inž. fiz. — VS, Marija Merkač — SS.

ODŠLI IZ PODJETJA

Stanislav Kobovec — KV, Jože Gostenčnik — PK, Drago Barbarič — PK, Ivan Predikaka — KV, Filip Janko — KV, Ivan Pavlič — NK, Franc Benedičič — NK, Janez Poberžnik — KV, Srečko Forstner — PK, Anton Jakob — NK, Franc Špoljar — PK, Jože Fratar — KV, Drago Poberžnik — NK, Edvard Klep — PK, Vladimir Mak — PK, Marjan Mlakar — PK, Drago Lešnik — PK, Zorko Mlinar — KV, Jožef Antonič — PK, Milan Kotnik — PK, Ivan Kop, dipl. el. inž. — VS.

REKORDI IN ZANIMIVOSTI

Najbolj mrzel kraj na zemlji je v bližini sovjetske postaje Vostok na Antarktiki, kjer pade temperatura na $-88,3^{\circ}\text{C}$.

Najbolj vroči kraj na zemlji je Dolina smrti v Kaliforniji (ZDA) s $+59^{\circ}\text{C}$.

Najvišje drevo je avstralski evkaliptus, ki zraste do 155 m visoko.

Najhitrejši sesalec je gepard, ki doseže hitrost 112 km na uro.

Najboljšo kravo mlekarico so imeli v ZDA; v dveh letih je dala 39.000 l mleka.

Največji dojenček se je rodil l. 1879 v Kanadi in je tehtal 10 kg.

Najbolj pogosto ime na svetu je Mohamed.

Največja ženska je bila Marianne Wedde z 2,55 m; umrla je v Parizu l. 1885.

Najdaljši zakon so zabeležili v ZDA. Trajal je 90 let (1820—1910).

»Najuspešnejša« bigamistka je bila neka žena iz Sheffielda v Angliji. L. 1922 je priznala, da je bila poročena z 61 moškimi.

(Po: »Schlag nach!« 1967)

Zimo so zažgali

Foto: F. Kamnik